

Nr 6

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna å driftbudgeten för budgetåret 1963/64 inom kommunikationsdepartementets verksamhetsområde jämte i ämnet väckta motioner.

(4:e avd.)

DRIFTBUDGETEN

Sjätte huvudtiteln

Kommunikationsdepartementet m. m.

1:o) **Kommunikationsdepartementet: Avlöningar.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t (bilaga 8, punkt 1, s. 17 och 18 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1963) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för kommunikationsdepartementet vidtaga i statsrådsprotokollet angivna ändringar, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för kommunikationsdepartementet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Kommunikationsdepartementet: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 2 109 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 1 594 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, förutom vissa automatiska kostnadsförändringar,

att departementets statssekreteraravdelning tillföres en tjänst som förste kanslissekreterare i Ae 23, en tjänst som kansliskrivare i Ae 11 och en tjänst som skrivbiträde i Af 2—Ae 5,

att en tjänst som expeditionsvakt i Ae 7 inrättas,

att i anledning av den fr. o. m. budgetåret 1963/64 ändrade ordningen för handläggning av sjöfartsärendena följande tjänster överflyttas från handelsdepartementet till kommunikationsdepartementet, nämligen en tjänst som kansliråd i Bo 1, en som budgetsekreterare i ABr 25, en som förste kanslissekreterare i Ao 23, en som kanslibitråde i Ag 7 och en som kontorsbiträde i reglerad befordringsgång,

samt att, med hänsyn till det genom sjöfartsärendenas överflyttning ökade behovet av juridisk och annan expertis, posten Ersättningar till expertis och tillfällig arbetskraft räknas upp med 70 000 kr.

Utskottet får med tillstyrkande av de under förevarande punkt framlagda förslagen hemställa,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:ts att i personalförteckningen för kommunikationsdepartementet vidtaga i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1963 förordade ändringar;

b) godkänna följande avlöningsstat för kommunikationsdepartementet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Avlöningsstat

1. Avlöning till departementschefen	53 700
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	781 700
3. Ersättningar till expertis och tillfällig arbetskraft, <i>förslagsvis</i>	150 100
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	515 300
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	581 100
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	27 100
	Summa kr. 2 109 000

c) till *Kommunikationsdepartementet*: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 2 109 000 kr.

2:o) **Kommunikationsdepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 18) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommunikationsdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 143 000 kr.

3:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 19), vilket innebär en med 200 000 kr. ökad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 1 400 000 kr., därav hälften att avräknas mot automobilskattemedlen.

4:o) **Extra utgifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 19 och 20), vilket innebär en med 60 000 kr. ökad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 160 000 kr.

Väg- och vattenbyggnadsväsendet

5:o) **Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 5, s. 21—30) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen vidtaga i statsrådsprotokollet angivna ändringar, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 14 111 000 kr., därav nio tiondelar att avräknas mot automobilskattemedlen.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 11 861 000 kr.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har föreslagit, att anslaget ökas med 4 126 200 kr. (s. 21—27).

Beträffande remissyttrande av *statskontoret* får utskottet hänvisa till propositionen (s. 27).

Departementschefen har bl. a. anfört följande.

»I föregående års statsverksproposition anförde jag vid behandlingen av väg- och vattenbyggnadsstyrelsens avlöningsanslag, att de senaste årens ökade vägbyggnadsverksamhet och den samtidiga omläggningen till större företag med delvis helt nya metoder hade medfört betydande påfrestningar för väg- och vattenbyggnadsstyrelsens organisation. Jag framhöll vidare att problemen med att anpassa styrelsens organisation till verksamheten, som företedde mycket starka variationer, under senare år i skilda sammanhang varit föremål för statsmakternas uppmärksamhet. Problemen hade successivt lösts genom delreformer av styrelsens organisation och genom att betydande medel under årens lopp ställts till förfogande för anställning av tillfällig personal. Som en följd härav hade styrelsens faktiska organisation kommit att i väsentlig mån avvika från den av statsmakterna fastställda.

För att innevarande budgetår ge verket möjligheter att anpassa organisationen efter verksamhetens utveckling föreslog jag sammanslagning av vissa anslagsposter i avlöningsstaten och förordade därjämte betydande medel för anställning av tillfällig personal. Förslagen godtogs av riksdagen.

De av mig förordade åtgärderna har möjliggjort för styrelsen att i väsentlig utsträckning förstärka sina personalresurser. Styrelsens totala personal har sålunda från september 1961 till september 1962 ökat från 540 till 572 personer eller med 32, varav flertalet har kvalificerad utbildning. Ökningen uppgick således till 6 %.

Ett stort antal relativt omfattande organisationsundersökningar har genomförts eller pågår inom styrelsen. Styrelsen har sålunda nu slutfört undersökningar inom byggnads- och underhållsbyrån och trafikbyrån. Det av styrelsen hösten 1961 presenterade förslaget om omorganisation av förråds- och verkstadsbyråns maskinavdelning kunde då icke läggas till grund för ett slutligt ställningstagande. I stället uppdrog Kungl. Maj:t åt statskontoret att i samråd med väg- och vattenbyggnadsstyrelsen företaga en överarbetning av utredningen innefattande en översyn av hela den centrala organisationen av väg- och vattenbyggnadsverkets förråds- och verkstadsrörelse. Statskontorets utredning, som nu slutförts och som omfattar den centrala förrådsrörelsens organisation, har av styrelsen biträtts med vissa modifikationer i fråga om förslagen till lönesättning och med avvikelser från statskontorets förslag om etappvis upprustning. De personalförstärkingar styrelsen nu föreslår uppgår till 52 närmare angivna tjänster för nästa budgetår. Därutöver begär styrelsen ett belopp av 858 000 kr. för anställning av tillfällig personal. Under hänsynstagande härtill torde styrelsens äskanden innebära en ökning av antalet tjänster med 12—14 % i förhållande till personalantalet hösten 1962.

De utredningar som nu framlagts och som ligger till grund för styrelsens äskanden för nästa budgetår synes tyda på växande organisatoriska svårigheter och aktualiserar organisationsfrågor av större räckvidd. Enligt min mening torde nämligen icke så omfattande och genomgripande delreformer kunna genomföras utan att man samtidigt beaktar frågorna om rationell samordning och inpassning av skilda verksamhetsgrenar i styrelsens totala organisation. Jag anser således att de verkställda undersökningarna f. n. icke bör läggas till grund för de begärda personalförstärkingarna. I stället framstår det som en angelägen uppgift att först fastslå en klar målsättning för de administrativa, tekniska och ekonomiska funktionerna, eftersom detta är grundläggande för utformningen i stort av organisationen. Med utgångspunkt härifrån bör i första hand verksledningens och de olika organisatoriska huvudenheternas arbetsuppgifter klarläggas och avgränsas samt riktlinjer för arbets- och ansvarsfördelningen fastslås. Någon samlad genomgång av verkets organisation har icke företagits efter tidpunkten för vägnätets förstatligande. Det är min avsikt att senare föreslå Kungl. Maj:t att tillkalla särskilda sakkunniga för att överse huvudorganisationen.

Vid min prövning av styrelsens äskanden har jag ansett mig böra tillstyrka endast sådana förslag, som icke torde föregripa den föreslagna över-

synen. Från angivna utgångspunkt har jag funnit mig böra tillstyrka styrelsens förslag om inrättande av en tjänst som byrådirektör i Ae 27 på vägbyrån. Vidare föreslår jag en tjänst som byrådirektör i Ae 27 på konstruktionsbyrån. Kostnaderna för dessa båda tjänster beräknar jag till 76 900 kr.

För att verksamheten icke skall läsas inom alltför snäva gränser under den tid utredningen pågår finner jag det angeläget att styrelsen liksom tidigare beredes möjligheter att anpassa organisationen till variationerna i verksamhetens omfattning. Styrelsen bör därför få möjligheter att anställa tillfällig personal. Jag förordar att icke-ordinarie posten räknas upp med ett belopp av 400 000 kr. jämte utgående rörligt tillägg, varigenom sammanlagda beloppet för uppräknningen skulle bli 572 000 kr. Av detta belopp bör huvudparten användas för att inom ramen för nuvarande organisation förstärka byggnads- och underhållsbyrån, förråds- och verkstadsbyrån samt trafikbyrån. Beloppets storlek medger inrättande av ett tjugotal tjänster, varav flertalet med kvalificerade arbetsuppgifter. En väsentlig upprustning av de mest eftersatta delarna av ifrågakvarande byråer bör sålunda kunna komma till stånd.»

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft

dels en inom andra kammaren av herr *Wachtmeister* väckt motion (II: 422), vari hemställts att riksdagen måtte besluta dels att kollegialt styrelsesätt införes hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, dels ock att sådana åtgärder vidtages, att mera genomgripande omorganisationer inom väg- och vattenbyggnadsverket ej företages utan statsmakternas medverkan och att de till förfogande ställda medlen användes på rätt sätt;

dels ock en inom första kammaren av herr *Ferdinand Nilsson* väckt motion (I: 503), vari hemställts att riksdagen inför en förestående omorganisation av vägdistrikten måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala att vägdistrikten icke bör brytas ut ur sammanhanget med vederbörande län, varjämte bör omprövas lämpligheten av att landstingen inom vägförvaltningarna beredes möjlighet utöva inflytande på planeringen av vägväsendets utveckling på det lokala planet.

Beträffande de skäl som motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden får utskottet hänvisa till motionerna II: 422 och I: 503.

Utskottet. På grundval av verkställda undersökningar har av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i dess petita framlagts förslag till omfattande organisationsförändringar berörande byggnads- och underhållsbyrån, förråds- och verkstadsbyrån samt trafikbyrån. De främst i anledning härav för nästa budgetår föreslagna personalförstärkningarna uppgår till 52 närmare angivna tjänster. Dessutom begär styrelsen ett belopp om 858 000 kr. för anställning av tillfällig personal. Departementschefen anser emellertid de framlagda utredningarna icke f. n. böra läggas till grund för de begärda

personalförstärkningarna. I avvaktan på en översyn genom särskilda sakkunniga av verkets huvudorganisation tillstyrkes därför endast inrättandet av en tjänst som byrådirektör i Ac 27 på vägbyrån och en tjänst i samma lönegrad på konstruktionsbyrån. För att bereda styrelsen möjligheter att anpassa organisationen till variationerna i verksamhetens omfattning föreslås dock därjämte en uppräknig av icke-ordinarie posten med 400 000 kr. jämte rörligt tillägg eller sammanlagt 572 000 kr. Av detta belopp anges huvudparten böra användas för att inom ramen för nuvarande organisation förstärka byggnads- och underhållsbyrån, förräds- och verkstadsbyrån samt trafikbyrån.

Utskottet biträder för sin del Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt. Departementschefens uppfattning rörande behovet av en översyn av verkets huvudorganisation delas också helt av utskottet. Med hänsyn jämväl till verkets viktiga arbetsuppgifter och verksamhetens stora medelsomslutning framstår en sådan översyn som synnerligen angelägen. I överensstämmelse med departementschefens förslag synes därvid lämpligen först en klar målsättning böra fastslås för de administrativa, tekniska och ekonomiska funktionerna samt med utgångspunkt härifrån verksledningens och de olika organisatoriska huvudenheternas arbetsuppgifter klarläggas och riktlinjer för arbets- och ansvarsfördelningen fastställas. Utredningen synes böra genomföras skyndsamt.

Beträffande vissa motionsledes aktualiserade frågor får utskottet anföra följande.

I motionen II: 422 har hemställts att riksdagen måtte besluta dels att kollegialt styrelsesätt införes hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, dels ock att sådana åtgärder vidtages, att mera genomgripande omorganisationer inom väg- och vattenbyggnadsverket ej företages utan statsmakternas medverkan och att de till förfogande ställda medlen användes på rätt sätt. Utskottet får i anledning härav erinra om den översyn av verkets huvudorganisation som enligt det föregående avses ske. Då ett genomförande av motionärens förslag om införande av ett kollegialt styrelsesätt hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen skulle innebära ett föregripande av de sakkunnigas utredningsarbete och statsmakternas prövning av de förslag som i anledning härav torde vara att förvänta har utskottet funnit sig icke kunna biträda motionärens yrkande i denna del. Beträffande de av motionären i övrigt aktualiserade spörsmålerna torde de — till den del de avser organisationsfrågor — kunna förväntas bli prövade i samband med fullgörandet av den aviserade utredningens arbete. Vidkommande slutligen tillsynen av att de till verkets förfogande ställda medlen användes på rätt sätt torde denna åligga vederbörande revisionsmyndigheter. Under hänvisning härtill finner utskottet icke heller i nu berörda delar motionen böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

I motionen I: 503 har föreslagits att riksdagen inför en förestående om-

organisation av vägdistriktet måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala att distriktet icke bör brytas ut ur sammanhanget med vederbörande län. Därjämte föreslås en prövning ske av frågan om beredande av möjligheter för landstingen att inom vägförvaltningarna utöva inflytande på planeringen av vägväsendets utveckling på det lokala planet. Utskottet vill i anledning härav framhålla att betänkandet om vägväsendets distriktsorganisation (SOU 1962: 46) framlagts relativt nyligen och icke ännu föranlett något förslag från Kungl. Maj:ts sida. Vidare må erinras om att de, med stöd av Kungl. Maj:ts beslut den 25 januari innevarande år, tillkallade sakkunniga för verkställande av utredning om ändrad indelning av riket i län jämlikt givna direktiv har att i samråd med bl. a. länsförvaltningsutredningen ingående undersöka hur länen som områden främst för statlig förvaltning och landstingskommunal verksamhet bör vara uppbyggda för att såväl allmänhetens berättigade krav på en välordnad service som det allmännas intresse av en effektiv förvaltningsapparat bäst skall tillgodoses. Då med hänsyn till anförda förhållanden någon framställning i ämnet från riksdagens sida i av motionären angivet syfte icke torde vara påkallad avstyrker utskottet motionen i fråga.

I enlighet med det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen vidtaga i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1963 förordade ändringar;

b) godkänna följande avlöningsstat för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 842 400
2. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t	7 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	6 998 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	4 066 500
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	196 800
Summa kr.	14 111 000

c) till Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 14 111 000 kr., därav nio tiondelar att avräknas mot automobilskattemedlen;

II. att motionen II: 422 icke må av riksdagen bifallas;

III. att motionen I: 503 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

6:o) **Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, s. 30—32), som innebär en anslagsökning med 340 000 kr. för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 2 324 000 kr., därav nio tiondelar att avräknas mot automobilskattemedlen.

7:o) **Vägförvaltningarna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 7, s. 32—34) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för vägförvaltningarna vidtaga i statsrådsprotokollet angivna ändringar, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för vägförvaltningarna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Vägförvaltningarna: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 36 610 000 kr., därav nio tiondelar att avräknas mot automobilskattemedlen.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 31 956 000 kr.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har föreslagit, att anslaget ökas med 6 587 800 kr.

Departementschefen tillstyrker, förutom vissa automatiska kostnadsökningar, styrelsens förslag i fråga om ordinariesättning av 23 kontorsbiträdestjänster. Vidare biträder departementschefen förslaget att inrätta sammanlagt tre nya tjänster som ingenjör i Ae 25 vid distriktsingenjörskontoren i resp. Stockholms, Malmöhus samt Göteborgs och Bohus län. Slutligen föreslås, att anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal räknas upp med 100 000 kr. för anställning av tillfällig personal m. m.

Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för vägförvaltningarna vidtaga i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1963 förordade ändringar;

b) godkänna följande avlöningsstat för vägförvaltningarna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	10 853 600
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	14 522 600
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	10 726 300
4. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	507 500
	Summa kr. 36 610 000

c) till *Vägförvaltningarna: Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 36 610 000 kr., därav nio tiondelar att avräknas mot automobilskattemedlen.

8:o) **Vägförvaltningarna: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, s. 34—36), som innebär en anslagsuppräknings med 338 000 kr. för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vägförvaltningarna: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 5 941 000 kr., därav nio tiondelar att avräknas mot automobilskattemedlen.

9:o) **De lokala vägnämnderna m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, s. 36), som innebär en oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *De lokala vägnämnderna m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 325 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

10:o) **Reglering av vissa skador inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsens ämbetsområde.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, s. 36 och 37), som innebär en oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Reglering av vissa skador inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsens ämbetsområde* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 875 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

11:o) **Allmän översikt över beräkningen av väganlagen m. m. Anslagen till vägunderhåll och vägbyggnader.** Före behandlingen av de skilda anslagen till vägunderhåll och vägbyggnader har Kungl. Maj:t (punkt 11, s. 37—69) lämnat en allmän översikt över beräkningen av väganlagen m. m.

I skrivelse den 31 augusti 1962 har *väg- och vattenbyggnadsstyrelsen* framlagt förslag till anslagsäskanden för nästa budgetår i vad avser väg- underhåll och vägbyggnader m. m.

För budgetåret 1963/64 föreslår styrelsen en ökning av anslaget för det *statliga vägunderhållet* till 485 mkr. mot 415 mkr. för innevarande budgetår.

För den *ordinarie statliga väg- och brobyggnadsverksamheten* upptar styrelsen 500 mkr.

Styrelsen förordar vidare en medelsanvisning under anslaget till *Vissa vägbyggnadsarbeten* av 20 mkr.

Vad angår den *kommunala väghållningen* upptar styrelsen för bidrag till underhåll av vägar och gator 68 mkr. samt för bidrag till byggande av vägar och gator 225 mkr.

I fråga om *den enskilda väghållningen* upptages 27 mkr. för vägunderhållet samt 16 mkr. för bidrag till byggande av enskilda vägar.

För *administrativa och diverse ändamål* har upptagits ca 329,7 mkr. Härvid har de anslag under sjätte huvudtiteln, som äskas av andra myndigheter än väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, samt ifrågavarande anslag under nionde, elfte och tolfte huvudtitlarna uppförts med samma belopp som för innevarande budgetår. Anslagen under femte och tionde huvudtitlarna har upptagits med belopp som uppgivits från arbetsmarknadsstyrelsen resp. sjöfartsstyrelsen.

Totalt skulle alltså utgifterna på automobilskattemedelsbudgeten upptagas till ca 1 935,7 mkr. Inkomsterna av bilskattemedel under budgetåret 1963/64 har styrelsen beräknat till ca 1 666 mkr.

Beträffande den närmare motiveringen för väg- och vattenbyggnadsstyrelsens äskanden torde få hänvisas till propositionen (s. 37—44).

I remissyttrande har *arbetsmarknadsstyrelsen* bl. a. anfört att styrelsen för budgetåret 1963/64 bedömer risker föreligga för fortsatt försämring av sysselsättningsläget. Det är därför särskilt angeläget, att sådana förberedelser snarast vidtages, att de statliga verken snabbt kan öka såväl byggnads- och anläggningsinvesteringarna som materialanskaffningarna till en högre nivå än som normalt planerats enligt anslagsframställningarna.

Beträffande redogörelse för betänkande rörande statsbidrag till enskild väghållning, m. m., avgivet av *1960 års vägsakkunniga* samt *remissutlåtanden* häröver får utskottet hänvisa till propositionen (s. 45—56).

Departementschefen har i huvudsak anfört följande.

»De senare årens upprustning av vägnätet har i princip baserats på de normer för vägnätets sträckning och för vägnätets tekniska standard som angivits i den av väg- och vattenbyggnadsstyrelsens delegation för översiktlig vägplanering år 1957 framlagda utredningen »Vägplan för Sverige» (SOU 1958: 1—2). I planen uppskattades — med bl. a. de nämnda normerna som underlag för bedömningarna — investeringsbehovet inom vägväsendet

under tiden fram till omkring år 1975 till sammanlagt 21,1 miljarder kr. En närmare presentation för planen lämnades i 1959 års statsverksproposition. De tekniska riktlinjer för den fortsatta utbyggnaden och upprustningen av vägnätet, som angavs i planen, godtogs av riksdagen. Beslutet innebar icke något ställningstagande till den takt vari planen borde realiseras. Frågan om väginvesteringarnas omfattning skulle i stället bedömas årligen med hänsyn till det samhällsekonomiska och statsfinansiella läget. Emellertid förutsatte vägplanens utgiftsprogram för perioden 1958—1967 investeringar under år 1958 om totalt 440 mkr., varav för den statliga vägbyggnadsverksamheten på landsbygden 330 mkr. och för bidrag till det kommunala vägbyggandet 110 mkr. Investeringarna skulle därefter successivt öka för att år 1967 uppgå till totalt 1 380 mkr., varav för landsbygden 1 070 mkr. och för den statsbidragsberättigade kommunala väghållningen 310 mkr.

I föregående års statsverksproposition lämnade jag en redogörelse för utfallet av de faktiska investeringarna inom vägbyggandet i förhållande till vägplanens utgiftsprogram för perioden 1958—1962. En motsvarande redovisning omfattande perioden 1958—1963 torde nu böra lämnas. Medelsförbrukningsramarna för den statliga vägbyggnadsverksamheten på landsbygden för kalenderåren 1960—1963 har fastställts till respektive 360, 370, 380 och 440 mkr. Anslagen till bidrag till det kommunala vägbyggandet har för åren 1960—1963 upptagits till resp. 90, 115, 155 och 185 mkr.

I följande sammanställning redovisas det faktiska utfallet av statens utgifter för statligt och kommunalt vägbyggande under perioden 1958—1961 och de beräknade utgifterna härför för åren 1962 och 1963, allt i jämförelse med de investeringar som förutsatts i vägplanen utan försening. Beloppen anges avrundade i mkr.

År	Landsbygden					Städerna			
	Vägplanen	Ordinarie vägarbeten	Vissa vägbyggnadsarbeten	Beredskapsarbeten	Totalt i förh. till vägplanen	Vägplanen	Ordinarie gatuarbeten	Beredskapsarbeten	Totalt i förh. till vägplanen
1958.....	330	320	4	90	+ 84	110	87	3	— 20
1959.....	360	355	3	248	+ 246	125	103	16	— 6
1960.....	410	360	6	245	+ 201	145	86	16	— 43
1961.....	480	370	15	131	+ 36	165	113	8	— 44
1962 ber.	570	380	15	180	+ 5	185	155	—	— 30
1963 ber.	670	440	30	200	± 0	205	185	—	— 20
Summa	2 820	2 225	73	1 094	+ 572	935	729	43	— 163

Beredskapsarbetena har utförts till övervägande del inom de gällande flerårsplanernas ram; till den del så icke skett, kan man räkna med att de i huvudsak skulle ha kommit till utförande inom flerårsplanerna för näst-

följande femårsperiod. I samband med beredskapsarbetena har under de senaste åren smärre förbättringsarbeten vid vägunderhållet utförts. Om slutningen av dessa arbeten, vilka icke torde kunna sägas utgöra egentliga investeringar, uppgick för åren 1958—1961 till resp. 1,1, 48,4, 44,6 och 1,9 mkr. eller sammanlagt 96,0 mkr. Med beaktande härav kommer under perioden 1958—1963 de sammanlagda faktiska investeringarna i det totala vägnätet att uppgå till ett belopp som med ca 300 mkr. överstiger vägplanens utgiftsbelopp. Även om hänsyn tas till beredskapsarbetenas i vissa fall något lägre effektivitet har investeringsvolymen enligt vägplanen överträffats. Det kan vidare konstateras, att investeringarna i städernas gatu- och vägnät underskrider de i vägplanen angivna beloppen med 163 mkr. medan landsbygdens investeringar överstiger vägplanens med ca en halv miljard kr.

De totala utgifterna för vägväsendet, trafikövervakningen m. fl. ändamål för vilka kostnaderna avräknas mot automobilskattemedel utgjorde under budgetåret 1961/62 1 269,2 mkr. Då inkomsterna för samma budgetår uppgick till 1 233,2 mkr. uppstod ett kassamässigt underskott å specialbudgeten om 36 mkr. Anslagsreservationerna steg med ca 24 mkr. till 400,2 mkr.»

Efter att ha lämnat en sammanställning över automobilskattemedlens specialbudget (s. 58) redogör departementschefen för väg- och vattenbyggnadsstyrelsens anslagsäskanden för nästa budgetår avseende den statliga och kommunala väghållningen. Departementschefen övergår sedan till sina ställningstaganden i fråga om de olika anslagen och anför därvid följande.

»För nästa budgetår föreslår jag en uppräknig av anslagen till den statliga, kommunala och enskilda väghållningen med totalt 101,6 mkr. Det kan som jämförelse i detta sammanhang nämnas, att ökningarna av anslagen eller medelsförbrukningen till den statliga, kommunala och enskilda väghållningen för ettvar av budgetåren 1958/59—1961/62 uppgick till resp. 32, 44,5, 70 och 56,5 mkr. För innevarande budgetår har den medelsanvisning, som är helt jämförlig med de för angivna budgetår beviljade anslagen, ökat med 80 mkr., varjämte inom ramen för innevarande budgetårs anslag 60 mkr. avsatts för vägbyggande och vägunderhåll i norrlandslänet under beaktande av bl. a. vissa arbetsmarknadspolitiska synpunkter. I jämförelse med de här redovisade siffrorna ligger alltså den av mig för nästa budgetår föreslagna ökningen av vägbudgeten med drygt 100 mkr. på en hög nivå. I anslutning härtill vill jag även erinra om att statsutskottet vid behandlingen av anslagen till den statliga, kommunala och enskilda väghållningen för innevarande budgetår anförde, att en ökning av storleken 100 mkr. kunde utgöra utgångspunkt för ställningstagandena för de närmaste budgetåren i fråga om byggande och underhåll för så vitt det samhällsekonomiska läget gav förutsättningar härför. Den av mig förordade totala anslagshöjningen anknyter nära till detta uttalande.

Anslaget till vägunderhållet synes även fortsättningsvis böra anvisas för budgetår.

I fråga om anslagsmedlens användning vill jag beträffande investerings- sidan framhålla följande.

Vägupprustningen på landsbygden bör alltjämt och i första hand in- riktas på de delar av vägnätet, som är av särskild vikt för näringslivets transporter. Det torde härvid vara nödvändigt att i ökad utsträckning kon- centrera insatserna på att avhjälpa för näringslivets transporter särskilt besvärande brister i bärighetshänseende på vissa delar av vägnätet. Vidare bör i ökad omfattning vidtagas sådana åtgärder, som möjliggör ett bättre ut- nyttjande av det befintliga vägnätets kapacitet, t. ex. förstärkning och om- byggnad av svaga broar. Europavägarnas fortsatta upprustning till inter- nationell standard är likaledes av hög angelägenhetsgrad.

Vad gäller investeringarna i städerna blir behovet av nya förbifarts- och genomfartsleder allt större. De kostnadskrävande investeringar, som det här rör sig om, kräver noggranna överväganden i syfte att nå de mest ända- målsenliga och på lång sikt bäst avvägda lösningarna. Härvid bör sär- skilt beaktas angelägenheten av att utbyggnaderna sker i koordination med andra offentliga och privata investeringar. Samråd med samhällsplanerande och byggande myndigheter och organ i övrigt bör därför komma till stånd redan på ett mycket tidigt stadium.

I detta sammanhang vill jag särskilt understryka angelägenheten av att väg- och gatubyggnadsverksamheten i högre grad än hittills inriktas på att genom punktinsatser snabbt undanröja de ur trafiksäkerhetssynpunkt mest framträdande bristerna i väg- och gatunätet.

Vad vägunderhållet beträffar föreligger nu de första resultaten från en av styrelsen företagen inventering av vägunderhållsbehoven. Inventeringen pekar på behov av vidgade insatser för att vidmakthålla vägstandarden. Behovet av smärre förstärkningsarbeten är således stort. Även inom väg- underhållet bör de trafiksäkerhetsfrämjande åtgärderna ges hög prioritet. Vidare bör förstärkningsarbeten för oljegrusning och s. k. enkla belägg- ningar ske i största möjliga utsträckning. Jag vill i detta sammanhang fram- hålla önskvärdeheten av att den inventering, som styrelsen genomfört, ut- vidgas och följes upp, så att i fortsättningen successivt ökad kännedom om vägnätets standard kan läggas till grund för anslagsäskandena rörande underhållet.

För gatuunderhållet i städerna föreslås en uppräknig av anslagsmedlen till följd av ökningen av det statsbidragsberättigade väg- och gatunätet.

Mot bakgrunden av det anförda förordar jag att den totala höjningen om 101,6 mkr. för den statliga, kommunala och enskilda väghållningen för- delas med 25 mkr. på det statliga vägunderhållet, 40 mkr. på det ordinarie statliga vägbyggandet, 1 mkr. på det kommunala gatuunderhållet och 30 mkr. på det kommunala gatubyggandet samt — med hänsyn bl. a. till den höjning av procentalen för bidragsgivningen till det enskilda vägväsendet

som jag i det följande kommer att föreslå — med 4 mkr. på det enskilda vägunderhållet och 1,6 mkr. på det enskilda vägbyggandet. Vad beträffar gatubyggandet innebär mitt förslag en fortsatt kraftig ökning av bidragsgivningen. Den investeringsvolym som möjliggöres härigenom är nära nog dubbelt så stor som för tre år sedan och utbyggnaden av trafikledssystemen i de större städerna kan fortsättas i planerad snabb takt.

Såsom jag tidigare framhållit har för innevarande budgetår av de ordinarie anslagsmedlen avsatts sammanlagt 60 mkr. till vägbyggande och vägunderhåll i norrlandslänen under beaktande av bl. a. vissa arbetsmarknadspolitiska synpunkter. I fråga om medelsdispositionen för nästa budgetår föreslår jag en utvidgning av det geografiska området till att omfatta Värmlands, Kopparbergs, Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. Av nämnda belopp bör 40 mkr. hänföras till vägbyggnadsanslagen, medan 20 mkr. lägges på underhållsanslaget för att användas till sådana förstärkningsarbeten som erfordras för att möjliggöra oljegrusning eller s. k. enkel beläggning. Vid dispositionen av ifrågavarande anslagsbelopp bör, liksom tidigare, arbetsmarknadspolitiska synpunkter beaktas i fråga om företagens utväljande ur flerårsplanerna, deras lokalisering, arbetenas igångsättande, anställande av arbetskraft m. m.

Från det nuvarande anslaget till vissa vägbyggnadsarbeten anvisas f. n. — genom beslut av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall — medel till sådana vägbyggnadsföretag, som icke hunnit eller icke lämpligen kunnat inordnas i de reguljära flerårsplanerna för vägbyggandet. Huvuddelen av anslaget har under senare år använts för vägarbeten, som aktualiseras i samband med nedläggning av trafiksvaga järnvägslinjer. Medel har emellertid även anvisats till vägarbeten, som erfordrats i samband med anläggning av vattenkraftstationer, vattenregleringsdammar, flygplatser och för speciella ändamål i övrigt. — Vid de undersökningar om nedläggning av trafiksvaga järnvägslinjer, som nu pågått i flera år, har genom vederbörande myndigheters försorg en ingående inventering gjorts av det vägbyggnadsbehov, som uppkommer i samband med de ifrågasatta järnvägsnedläggningarna. Då sålunda numera en kartläggning skett av här ifrågavarande vägbyggnadsbehov, synes det mest rationellt att de vägbyggnadsföretag, som nu avses, i största möjliga utsträckning inordnas i de flerårsplaner, vilka i år skall utarbetas för vägbyggandet under åren 1964—1968. Med hänsyn härtill föreslår jag, att anslaget till vissa vägbyggnadsarbeten fr. o. m. nästa budgetår uppgår i de ordinarie anslagen till vägbyggandet på landsbygden. Dessa bör därför för nästa budgetår uppföras med sammanlagt 500 mkr. eller med ett belopp, som är 60 mkr. högre än anslagen för innevarande budgetår. Vid anslagens fördelning bör innehållas ett lämpligt avvägt belopp, som hör stå till Kungl. Maj:ts disposition för anvisande av medel till dels vägarbeten, som erfordras i samband med järnvägsnedläggningar och icke intagits i flerårsplanerna, och dels speciella vägbyggnadsändamål av olika slag. — I

detta sammanhang bör vidare påpekas, att av nämnda investeringsram på 500 mkr. är ca 300 mkr. bundna för fortsättande och slutförande av arbeten, som beräknas pågå vid 1963 års utgång.

I anslutning till den förnyelse av flerårsplanerna som under år 1963 skall verkställas för perioden 1964—1968 vill jag framhålla följande.

Under hösten 1962 har kommunikationsdepartementet haft ett flertal överläggningar med väg- och vattenbyggnadsstyrelsen rörande riktlinjerna för arbetet med flerårsplaneringen. Beredningen av denna fråga och därmed sammanhängande spörsmål är ännu icke avslutad inom departementet, men den torde komma att slutföras under den närmaste tiden.

För att tidigarelägga planeringen av vägbyggnadsverksamheten avser jag att inom kort ge väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i uppdrag att göra upp förslag till fördelning mellan länen av de förut av mig föreslagna anslagen till vägbyggandet under nästa kalenderår. Så snart dessa förslag avlämnats till kommunikationsdepartementet, kommer de att remitteras till länsstyrelserna för yttrande. Dessa myndigheters yttranden infor dras inom sådan tid att Kungl. Maj:t ganska snart efter det att riksdagen fattat beslut i anslagsfrågorna och sedan eventuellt erforderlig komplettering av utredningsmaterialet verkställts kan taga ställning till investeringsmedlens fördelning mellan länen. Genom detta tidsschema för handläggningen torde för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och vägförvaltningarna i planeringsavseende uppnås en tidsvinst på omkring ett halvt år i förhållande till nuvarande behandlingsordning. Det av mig nu föreslagna handläggnings-schemat bör tillämpas även efterföljande år.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har i sina anslagsäskanden för nästa budgetår upprepat sitt tidigare framställda — men då avvisade — förslag om att en fixerad investeringsserie skall fastställas för vägbyggnadsverksamheten på landsbygden under åren 1964—1966.

I olika sammanhang har för speciella delområden inom den offentliga investeringssektorn framlagts förslag om fleråriga fixerade investeringsprogram. Dessa förslag har i regel avvisats av statsmakterna, därför att möjligheterna att anpassa de offentliga investeringarna med hänsyn till utvecklingen av samhällsekonomin och på arbetsmarknaden härigenom skulle minska. Skäl synes icke föreligga att i här aktuella hänseende behandla den statliga vägbyggnadsverksamheten annorlunda än andra delområden av den statliga investeringssektorn. Med de riktlinjer, som torde komma att utfärdas till ledning för arbetet med flerårsplaneringen, och genom den tidigareläggning av investeringsmedlens fördelning mellan länen, som jag tidigare redogjort för, synes emellertid väsentligt gynnsammare förutsättningar komma att föreligga för en rationell planering av vägbyggnadsverksamheten.

Vad beträffar flerårsplaneringen för åren 1964—1968 vill jag framhålla följande. Såsom förut påpekats har under åren 1958—1962 en betydande

vägbyggnadsverksamhet bedrivits i form av beredskapsarbeten. Även under innevarande år kan dessa arbeten beräknas nå stor omfattning. Här ifrågavarande vägbyggnadsverksamhet har på grund av arbetslöshetens lokalisering haft sin tyngdpunkt i norra delen av landet. I flera av norrlands-länen kommer härigenom den totala vägbyggnadsverksamheten under åren 1958—1963 att uppnå en volym, vilken är ungefär dubbelt så stor som den i gällande flerårsplaner avsedda. I ett av nämnda län kan f. ö. den totala vägbyggnadsvolymen beräknas bli mer än tredubbelt större än som avsetts i flerårsplanen. Då flerårsplanerna för åren 1964—1968 skall baseras på en vägpolitisk angelägenhetsgradering av vägbyggnadsbehoven och av dessa behovs fördelning på de olika länen har man anledning räkna med att vid dessa flerårsplaners uppgörande den omfattande vägbyggnad, som ägt rum i norra delen av landet genom beredskapsarbeten, kommer att beaktas. I anslutning härtill må även framhållas, att såväl 1961 som 1962 års riksdag uttalat önskemål i denna riktning (SU 1961: 6, s. 13; SU 1962: 6, s. 17). Vad beträffar vägbyggnadsverksamheten fördelning bör vidare framhållas, att chefen för inrikesdepartementet vid anmälan av anslaget till vissa sysselsättningspolitiska åtgärder kommer att beröra frågan om lokalisering av vägarbeten, som anordnas i sysselsättningsstödjande syfte.

I detta sammanhang vill jag även anmäla ett anslagsspörsmål avseende viss beredskapsåtgärd. Sedan riksdagen för budgetåret 1960/61 under elfte huvudtiteln anvisat ett reservationsanslag av 500 000 kr. till ett speciellt beredskapsändamål uppdrog Kungl. Maj:t den 8 april 1960 åt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att efter samråd med civilförsvarsstyrelsen vidtaga åtgärder för utbyggande av en provisorisk vägförbindelse över Brandals-sund i Stockholms län samt ställde förenämnda belopp till förfogande för ändamålet. Sedermera anmälde väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att anvisade medel icke komme att förslå till företagets färdigställande beroende på vissa förhållanden, vilka inte kunnat förutses vid påbörjandet. Med hänsyn härtill bemyndigade Kungl. Maj:t den 26 oktober 1962 styrelsen att för civilförsvarsstyrelsens räkning förskottsvis bestrida kostnaderna för färdigställande av vägförbindelsen med ianspråktagande av högst 150 000 kr. från anslaget till vissa vägbyggnadsarbeten.

Slutligen vill jag här anmäla, att 1960 års vägsakkunniga framlagt ett betänkande med förslag rörande avgiftsbelagda trafikaneläggningar. Efter avslutad remissbehandling är ärendet f. n. föremål för beredning inom kommunikationsdepartementet.

Sammanfattningsvis föreslår jag en ökad medelsanvisning för det *statliga vägunderhållet* om 25 mkr. till 440 mkr.

Jag förordar vidare, att anslag till *statliga ordinarie väginvesteringar* äskas hos riksdagen med sammanlagt 500 mkr.

Det bör få ingå i Kungl. Maj:ts befogenheter på samma sätt, som gäller för innevarande budgetår, att i den mån arbetsmarknadsläget så medgiver

eller påkallar bemyndiga väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att utöka byggnadsverksamheten utöver angivna medelsomslutning om 500 mkr. genom att under budgetåret i förväg taga i anspråk erforderliga belopp av de medel på de kalenderårsberäknade anslagen, som är anvisade för den ordinarie verksamheten under andra halvåret 1964. Kungl. Maj:t bör även ha befogenhet att minska byggnadsverksamheten om detta erfordras ur arbetsmarknadssynpunkt.

I fråga om bidragsanslagen till den *kommunala väghållningen* tillstyrker jag väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag om ett anslag av 68 mkr. till bidrag till underhåll av vägar och gator. För det kommunala väg- och gatubyggandet tillstyrker jag en arbetsomslutning under år 1964, som motsvarar 215 mkr. i statsbidrag. Anslaget till bidrag till byggande av vägar och gator torde böra tagas upp med detta belopp.

Vad slutligen beträffar bidragsanslagen till *enskild väghållning* förordar jag att till bidrag till underhåll av enskilda vägar anvisas 29,5 mkr. Anslaget till bidrag till byggande av enskilda vägar torde böra uppföras med 15,6 mkr. Totalt äskas alltså för bidrag till enskild väghållning 45,1 mkr.

För *administrativa och diverse ändamål* beräknar jag under andra anslag under sjätte huvudtiteln sammanlagt ca 75,8 mkr., att avräknas mot automobilskattemedlen. Under femte, åttonde, nionde, elfte och tolfte huvudtitlarna föreslås därjämte att ca 235,3 mkr. skall avräknas mot dessa medel. Totalt skulle alltså för de till administration m. m. hänförliga ändamålen ca 311,1 mkr. avräknas mot automobilskattemedlen, vilket i förhållande till innevarande budgetår innebär en ökning med ca 132,4 mkr.

Enligt den sålunda redovisade beräkningen skulle det totalbelopp, som avses skola täckas av automobilskattemedlen, för budgetåret 1963/64 uppgå till sammanlagt (440 + 500 + 68 + 215 + 45,1 + 311,1) 1 579,2 mkr. eller exakt angivet 1 579 204 400 kr., vilket innebär en ökning i förhållande till motsvarande på riksstaten för innevarande budgetår uppförda anslagsbelopp med omkring 234,0 mkr.

Chefen för finansdepartementet har i annat sammanhang beräknat inkomsterna på automobilskattemedlens specialbudget för budgetåret 1963/64 till 1 671 mkr.

Av sistnämnda belopp skulle alltså 1 579,2 mkr. disponeras för att täcka anslag på driftbudgeten medan ca 91,8 mkr. torde få tillföras budgetutjämningsfonden och där redovisas under särskild titel.»

Departementschefen övergår härefter till att behandla de förslag till ändringar i bidragsgivningen till den enskilda väghållningen som föreslagits av 1960 års vägsakkunniga.

I likhet med de sakkunniga anser departementschefen, att det av praktiska och ekonomiska skäl icke är möjligt att genomföra ett förstatligande helt eller delvis av det enskilda vägväsendet. Den enskilda väghållningens

problem bör, såsom de sakkunniga föreslagit, lösas genom en förbättrad och förenklad bidragsgivning av i princip nuvarande utformning.

Beträffande *underhållsbidraget* finner departementschefen den av de sakkunniga föreslagna höjningen med 5 % till respektive 70 och 85 % lämpligt avvägd och biträder förslaget i denna del. Högre bidragsprocent bör enligt departementschefens mening tillämpas för underhållskostnad, som avser kalenderåret 1963, oavsett när beslut om underhållsbidrag meddelats.

I fråga om *byggnadsbidraget* förordar departementschefen att procentsatserna i fråga om bidrag till de egentliga byggnadskostnaderna höjes med 10 % i enlighet med utredningens förslag. Då ur administrativa synpunkter starka skäl måste anses tala för att vid tillämpningen av bidragssystemet generella procentsatser kan användas, finner sig departementschefen även böra tillstyrka de sakkunnigas förslag beträffande bidrag för utarbetande av arbetsplan. Departementschefen anser det emellertid angeläget, att det enskilda vägbygget i större utsträckning än vad hittills varit fallet ökas, i den mån arbetsmarknadspolitiska skäl talar härför. Planeringen bör därför i görligaste mån underlättas. Departementschefen föreslår med hänsyn härtill, att medel i särskilda fall får tagas i anspråk från anslaget till vissa sysselsättningspolitiska åtgärder för att bestrida planeringskostnad utöver vad som kan utgå från sjätte huvudtitelns anslag.

Förslaget att från Kungl. Maj:t till länsstyrelserna överflytta beslutanderätten angående det högre byggnadsbidraget kan departementschefen icke biträda.

Departementschefen har den uppfattningen att de relativt begränsade anslagsmedel, som kan ställas till förfogande för bidrag till byggande av enskilda vägar, i första hand utgå till de vägar, där behovet är störst, nämligen vägar, som är av väsentlig betydelse såsom samfärdsled för en bygds befolkning. Departementschefen kan därför inte tillstyrka den ifrågasatta utvidgningen av tillämpningsområdet för bidragsgivningen.

När det gäller *iståndsättningsbidraget* tillstyrker departementschefen de sakkunnigas förslag om höjning till högst 70 %. Med hänsyn till trafikökningen synes en vidgning av iståndsättningsbidragets användningsområde i enlighet med vad väg- och vattenbyggnadsstyrelsen anfört ävenledes böra genomföras. Då de nu tillämpade maximibeloppen för iståndsättningsbidraget icke reglerats på åtskilliga år anser departementschefen det skäligt, att dessa höjes med 5 000 kr. Han förordar därför, att bidraget maximeras till 20 000 kr. för ombyggnad av bro och till 15 000 kr. för övriga åtgärder.

Departementschefen tillstyrker den av de sakkunniga förordade höjningen av *redskapsbidraget* från 60 till 70 %. Vidare förordas att bidrag till snöskärmar skall kunna utgå i sådana fall då uppsättandet av skärmar underlättar vinterväghållningen.

Vad de sakkunniga anfört rörande angelägenheten av att förenkla och

effektivisera omuppskattningen kan departementschefen i princip ansluta sig till. Ett starkt schematiserat system för beräkning av de betydande kostnader det här är fråga om förutsätter enligt hans mening att beräkningsmetodiken är invändningsfri och att den prövats i praktisk tillämpning. Vissa brister synes emellertid enligt departementschefens åsikt vidlåda den av de sakkunniga föreslagna metodiken för omuppskattningarna. Detta gäller främst uppräknigen av kostnaderna till basårets kostnadsläge. En viss överarbetning av de sakkunnigas förslag anser departementschefen därför nödvändig, innan statsmakterna kan binda sig för en så genomgripande förändring i fråga om uppskattningen av underhållskostnadernas storlek. En dylik översyn bör lämpligen grundas på praktiska försök i tre län under ett par års tid. Enligt vad departementschefen inhämtat från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen torde Kalmar, Uppsala och Västerbottens län i här avsett hänseende kunna betraktas som representativa för de södra, mellersta och norra delarna av landet. Försöksverksamheten bör därför förläggas till dessa län. Departementschefen har för avsikt att senare föreslå Kungl. Maj:t att uppdraga åt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att på grundval av erfarenheter från försök med omuppskattningar varje år i de angivna länen framlägga ett överarbetat förslag till förenkling av uppskattningsförfarandet för bestämmande av underhållskostnadernas storlek. Därvid bör även beaktas det under remissbehandlingen framkomna uppslaget att omuppskattning skall ske endast vartannat år.

Då de sakkunnigas förslag i övrigt till förenkling av arbetet med bidragsgivningen i huvudsak har samband med omuppskattningsförfarandet, kan departementschefen f. n. inte biträda förslaget i denna del. Enligt departementschefens mening har tillräckliga skäl inte anförts för förslaget att överflytta utbetalning av statsbidrag från länsstyrelse till vägförvaltning, varför detta förslag avstyrkes. I likhet med de sakkunniga finner departementschefen någon ändring i gällande bidragsregler i syfte att särskilt tillgodose vägföreningarnas vägar icke vara påkallad. Vad de sakkunniga uttalat i frågan om kommuns medverkan i enskild väghållning föranleder icke någon erinran.

I likhet med de sakkunniga uppskattar departementschefen kostnaderna för reformen till 5 mkr. Med hänsyn till att höjningen av procentsatsen för byggnadsbidraget icke torde helt slå igenom omedelbart beräknas det totala medelsbehovet i anledning av de förordade ändringarna i bidragsreglerna till 4,1 mkr. för nästa budgetår, varav 2,5 mkr. till vägunderhållet och 1,6 mkr. till byggande.

Departementschefen anser det böra få ankomma på Kungl. Maj:t att i gällande författningar göra erforderliga ändringar i överensstämmelse med vad som föreslagits. Författningsändringarna bör träda i kraft den dag Kungl. Maj:t bestämmer. De höjda procentsatserna bör dock äga tillämpning beträffande underhållsbidrag för kostnader som avser 1963, oaktat beslut om underhållsbidrag meddelats före ikraftträdandet.

Beträffande *Vägunderhållet* förordas (punkt 12, s. 69 och 70) ett reservationsanslag av 440 mkr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

Beträffande *Byggande av vägar och broar* förordas (punkt 13, s. 70—72) reservationsanslag å tillhoppa 500 mkr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

Av följande sammanställning framgår bl. a. till förenämnda ändamål för innevarande budgetår anvisade och för nästa budgetår äskade medel.

	Anslag 1961/62	Netto- utgift	Reservation vid budget- årets utgång	Anslag 1962/63	Styrelsens förslag 1963/64	Departements- chefens förslag 1963/64 mkr.
	mkr.	mkr.	mkr.	mkr.	mkr.	
8. Byggande av riksvägar	210,0	202,7	151,4	245,0	290,0	275,0
9. Byggande av länsvägar	145,0	150,7	63,2	169,0	174,0	202,0
10. Byggande av ödebygdsvägar	10,0	9,5	11,4	11,0	11,0	5,0
11. Byggande av storbroar	15,0	11,4	28,8	15,0	25,0	18,0
	380,0	374,3	254,8	440,0	500,0	500,0

Departementschefen har i fråga om byggande av vägar och gator anfört följande.

»Medelsförbrukningen för den ordinarie statliga väg- och brobyggnadsverksamheten under år 1961 uppgick till 370,0 mkr. För år 1962 har fastställts en medelsförbrukningsram av 380 mkr. Enligt uppgift från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen beräknas omslutningen under år 1962 uppgå till sistnämnda belopp.

För väg- och vattenbyggnadsverkets vägbyggnadsverksamhet under år 1963 har riksdagen i enlighet med förslag i 1962 års statsverksproposition angivit en ram av 440 mkr.

Den vid ingången av år 1963 disponibla medelsbehållningen under förevarande anslag kan beräknas till 474,9 mkr. Den marginal om 34,9 mkr., som alltså skulle föreligga mellan de tillgängliga medlen och ramen för år 1963, kan komma att visa sig så liten eller så fördelad att vissa administrativa svårigheter kan uppstå att nå den tänkta medelsomslutningen av 440 mkr. Jag förutsätter att Kungl. Maj:t på samma sätt som gällt för år 1962 — i mån av behov för att uppnå den sammanlagda medelsförbrukningsramen — får bemyndiga väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att för verksamheten under år 1963 i förväg taga i anspråk medel från väganlagen för budgetåret 1963/64.

För den ordinarie statliga vägbyggnadsverksamheten under år 1964 har jag under den allmänna översikten över beräkningen av väganlagen för-

ordat anslag om sammanlagt 500 mkr. Härav bör i enlighet med vad jag tidigare framhållit ett lämpligt avvägt belopp reserveras för vägbyggnadsarbeten i samband med järnvägsnedläggningar och för speciella vägbyggnadsändamål av olika slag.

Medelsförbrukningen under anslagen till byggande av ödebygdsvägar och byggande av storbroar kan med hänsyn till föreliggande reservationsmedelsbehållningar tillgodoses i avsedd omfattning även vid väsentligt reducerade anslag i förhållande till styrelsens äskanden. Med hänsyn härtill och till att medel för järnvägsnedläggningar m. m. enligt mitt förslag fr. o. m. budgetåret 1963/64 skall upptagas på de ordinarie väganslagen har jag berett styrelsen tillfälle att under hand ange den fördelning av anslagsmedlen, som styrelsen vid den av mig förordade totala medelsförbrukningen anser mest lämplig. Styrelsen har därvid föreslagit följande fördelning, nämligen 275 mkr. eller 55 % på anslaget till byggande av riksvägar, 202 mkr. eller 40,4 % på anslaget till byggande av länsvägar, 5 mkr. eller 1 % på anslaget till byggande av ödebygdsvägar samt 18 mkr. eller 3,6 % på anslaget till byggande av storbroar. Jag finner den av styrelsen föreslagna anslagsberäkningen böra godtagas.»

Beträffande *Bidrag till underhåll av vägar och gator* förordas (punkt 14, s. 73) ett förslagsanslag av 68 mkr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

Beträffande *Bidrag till byggande av vägar och gator* förordas (punkt 15, s. 73 och 74), ett reservationsanslag av 215 mkr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

Departementschefen anser i enlighet med vad som anförts i den allmänna översikten över beräkningen av väganslagen att väg- och vattenbyggnadsstyrelsen bör givas rätt att för år 1964 ställa i utsikt statsbidrag intill vad som motsvarar en sammanlagd byggnadsvolym av 215 mkr. i statsbidrag. Detta innebär en höjning med 30 mkr. i förhållande till den beräknade omslutningen för år 1963. För budgetåret 1963/64 erfordras ett anslagsbelopp, som motsvarar ett bidragsbehov av 215 mkr.

Beträffande *Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m.* förordas (punkt 16, s. 74—76) ett reservationsanslag av 29,5 mkr., att avräknas mot automobilskattemedlen, samt hemställes om medgivande att under budgetåret 1963/64 statlig lånegaranti må beviljas för lån avseende inköp av vägunderhållsmaskiner för vissa enskilda vägar intill ett totalbelopp av 0,5 mkr.

Departementschefen erinrar om att han i den allmänna översikten över beräkningar av väganslagen i fråga om statsbidraget till underhåll av enskilda vägar tillstyrkt en höjning av nu gällande bidragsprocent. Medelsbehovet i anledning härav uppgår till 2,5 mkr. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens beräkning av anslagsbehovet i övrigt föranleder icke någon erinran

från departementschefens sida och han förordar således en ytterligare höjning av anslaget med 1,5 mkr.

Beträffande *Bidrag till byggande av enskilda vägar* förordas (punkt 17, s. 76 och 77) ett reservationsanslag av 15,6 mkr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Thorsten Larsson* och *Sundin* (I: 47) och den andra inom andra kammaren av herr *Hansson* i Skegrie (II: 54), vari hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om sådan översyn och komplettering av vägplanen för Sverige, att de ökade krav på trafiksäkerhet, som för anledes särskilt av en framtida övergång till högertrafik, kan tillgodoses;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Bengtson m. fl.* (I: 354) och den andra inom andra kammaren av herr *Hedlund m. fl.* (II: 416), vari hemställts att riksdagen måtte besluta dels att anslag till vägunderhållet fr. o. m. budgetåret 1964/65 skall utgå per kalenderår i enlighet med vad i motionerna anförts, dels att till Vägunderhållet för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 485 000 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen, dels att för budgetåren 1963/64—1965/66 skall som minsta investeringsram för byggande av vägar och broar gälla 520, 580 resp. 640 mkr. i enlighet med vad i motionerna anförts, dels att för budgetåret 1963/64 anvisa följande reservationsanslag att avräknas mot automobilskattemedlen, nämligen till Byggande av riksvägar 286 000 000 kr., Byggande av länsvägar 210 000 000 kr., Byggande av ödebygdsvägar 6 000 000 kr. och Byggande av storbroar 18 000 000 kr., dels att till *Bidrag till byggande av vägar och gator* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 225 000 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen samt dels att i skrivelse till Kungl. Maj:t ge till känna vad i övrigt i motionerna anförts;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Sveningsson* och *Ringaby* (I: 426) och den andra inom andra kammaren av herr *Bohman m. fl.* (II: 507), vari hemställts att riksdagen måtte dels för budgetåret 1963/64 anvisa följande reservationsanslag att avräknas mot automobilskattemedlen, nämligen till Byggande av riksvägar 290 mkr., Byggande av länsvägar 202 mkr., Byggande av ödebygdsvägar 8 mkr. och Byggande av storbroar 20 mkr. samt dels uttala sin anslutning till att den investeringsserie, som föreslagits av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, läggs till grund som ett minimiprogram för de tre närmaste budgetårens statliga ordinarie vägbyggnadsarbeten;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Boman m. fl.* (I: 420) och den andra inom andra kammaren av herr *Carlsson* i Stockholm *m. fl.* (II: 510), vari hemställts att riksdagen vid behandlingen av anslagen till byggande av allmänna vägar måtte uttala sig för

att den av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslagna investeringsserien antages som ett minimiprogram för de tre närmaste budgetårens ordinarie vägbyggnadsverksamhet, samt att anslaget för vägunderhåll enligt väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hemställan måtte beräknas för kalenderår i stället för budgetår;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Boman m. fl.* (I: 419) och den andra inom andra kammaren av herr *Carlsson i Stockholm m. fl.* (II: 511), vari hemställts att riksdagen måtte besluta att för byggande av riksvägar anvisa ett i jämförelse med Kungl. Maj:ts förslag med 20 mkr. förhöjt belopp, innebärande reservationsanslag för budgetåret 1963/64 om 295 mkr. för detta ändamål;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Torsten Andersson m. fl.* (I: 144) och den andra inom andra kammaren av herr *Johansson i Dockered m. fl.* (II: 176), vari hemställts att riksdagen vid behandling av sjätte huvudtiteln måtte besluta hänföra landskapet Dalsland till det område till vilket en specialdestinering av vägan-slagen skall ske, i enlighet med vad i motionerna anförts;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Alexanderson* (I: 353) och den andra inom andra kammaren av fru *Nettelbrandt m. fl.* (II: 421), vari hemställts att riksdagen måtte dels fastställa en för de ordinarie väginvesteringarna gällande treårig investeringsserie, dels i skrivelse till Kungl. Maj:t begära att inom en höjd anslagsram möjliggöres en godtagbar utbyggnad av vägsystemet i storstockholmsräjongen, dels ock besluta om den höjning av det ordinarie vägbyggnadsanslaget som kan erfordras härför;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Hilding* (I: 356) och den andra inom andra kammaren av herr *Jönsson i Ingemarsgården m. fl.* (II: 418), vari hemställts att riksdagen måtte dels uttala sig för att planeringen för byggandet av storbroar i fortsättningen bedrives så att nuvarande eftersläpning snarast möjligt inhämtas, dels i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en inventering och redovisning av nuvarande färjförbindelser inom det allmänna vägväsendet enligt angivna riktlinjer;

dels en inom andra kammaren av herr *Nilsson* i Gävle väckt motion (II: 290), vari hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om åtgärder för byggande av broförbindelse mellan Öland och fastlandet;

dels en inom andra kammaren av herr *Elmwall m. fl.* väckt motion (II: 612), vari hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om skyndsamt inventering av de mindre vägförbättringsprojekt, vilka kan genomföras som beredskapsarbeten för periodiskt tillgänglig arbetskraft inom jord- och skogsbruksnäringen, samt även i övrigt ge till känna vad i motionen anförts beträffande upprustning av de mindre länsvägarna;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Sveningsson* och *Ringaby* (I: 424) och den andra inom andra kammaren av herr *Bohman m. fl.* (II: 506), vari hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att Kungl. Maj:t vid framläggande av förslag till 1964 års riksdag rörande anslag till vägunderhållet övergår från nuvarande anslagsberäkning för budgetår till anslagsberäkning för kalenderår;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Widén m. fl.* (I: 360) och den andra inom andra kammaren av herr *Larsson* i *Norderön m. fl.* (II: 419), vari hemställts att riksdagen vid behandlingen av punkt 12, Vägunderhållet, för budgetåret 1963/64 måtte anvisa ett reservationsanslag av 485 mkr.;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Eric Gustaf Peterson* (I: 149) och den andra inom andra kammaren av herr *Berglund m. fl.* (II: 170), vari hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville ge till känna vad motionärerna anfört och att medel ställes till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förfogande för att vidta de åtgärder, som kan anses lämpliga;

dels en inom andra kammaren av herr *Antby* väckt motion (II: 169), vari hemställts att riksdagen må vid behandlingen av kommunikationsdepartementets huvudtitel besluta i överensstämmelse med vad i motionen anförts angående effektivare sandningsberedskap;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Torsten Andersson* och *Ernst Olsson* (I: 240) och den andra inom andra kammaren av herr *Gustavsson* i *Alvesta m. fl.* (II: 286), vari hemställts, att riksdagen vid behandling av sjätte huvudtiteln måtte besluta, dels att bidragen till enskild väghållning generellt skall utgå med 75 procent samt med 90 procent då synnerliga skäl föreligger i enlighet med vad i motionerna anförts, dels att i skrivelse till Kungl. Maj:t ge till känna vad i motionerna anförts beträffande administrationen av bidragen till enskild väghållning, dels att till Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m. för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 31 500 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen, samt dels till Bidrag till byggande av enskilda vägar för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 16 600 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen;

dels en inom andra kammaren av herrar *Gustavsson* i *Alvesta* och *Eriksson* i *Bäckmora* väckt motion (II: 415), vari hemställts om en skyndsamt prövning rörande statsbidrag till marklösen och intrångsersättningar samt planläggningens organisation vad gäller den enskilda väghållningen;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Svanström* och *Ernst Olsson* (I: 247) och den andra inom andra kammaren av herr *Jansson* i *Benestad m. fl.* (II: 287), vari hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning rö-

rande huvudmannaskapet för de enskilda vägarna i enlighet med vad i motionerna anförts.

Beträffande de skäl motionärerna anført till stöd för sina yrkanden får utskottet hänvisa till motionerna II: 54, II: 416, II: 507, I: 420, I: 419, II: 176, II: 421, II: 418, II: 290, II: 612, II: 506, II: 419, II: 170, II: 169, II: 286, II: 415 och II: 287.

Utskottet. I sina petita för innevarande budgetår — avseende arbetsåret 1963 — äskade väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ett belopp om 440 mkr. för den statliga väg- och brobyggnadsverksamheten. Styrelsen föreslog därvid att, utan frångående av vägplanen, för de ordinarie arbetena skulle väljas en ny investeringsserie, innebärande en årlig ökning med 60 mkr. under budgetåren 1962/63—1964/65. Anslag för det aktuella budgetåret beviljades enligt äskandet — dock med den ändring däri att 40 mkr. av beloppet skulle specialdestineras till Norrlands-länen, varvid arbetsmarknadspolitiska synpunkter skulle beaktas vid vägföretagens utväljande i flerårsplanerna. Styrelsen har nu, i sina anslagsframställningar för nästa budgetår, funnit det angeläget att ånyo kraftigt understryka nödvändigheten av att en investeringsserie om minst tre år lägges till grund för de ordinarie väginvesteringarna. För budgetåren 1963/64—1965/66 erfordras i enlighet härmed investeringsbelopp om respektive 500, 560 och 620 mkr. Styrelsen hemställer därför om en medelsanvisning för budgetåret 1963/64 av 500 mkr., varjämte till vissa vägbyggnadsarbeten yrkas ett oförändrat anslag om 20 mkr.

Departementschefen upptager i enlighet med styrelsens förslag anslaget till de ordinarie väginvesteringarna med 500 mkr. — dock inklusive anslaget till vissa vägbyggnadsarbeten, vilket fr. o. m. nästa budgetår föreslås uppgå i de ordinarie anslagen till vägbyggnader på landsbygden. Även under nästa år anses därvid ett belopp om 40 mkr. böra avsättas till vägbygget i vissa län under beaktande av arbetsmarknadspolitiska synpunkter. Det geografiska området härför föreslås emellertid skola utvidgas till att omfatta Värmlands, Kopparbergs, Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län.

För vägunderhållet beräknar departementschefen ett anslag om 440 mkr., mot av styrelsen föreslagna 485 mkr. Anslaget anses även fortsättningsvis böra anvisas för budgetår.

Till den kommunala väghållningen förordas 215 mkr. för byggande av vägar och gator — innebärande en ökning med 30 mkr. — samt 68 mkr. till underhåll av vägar och gator.

Anslagen till underhåll och byggande av enskilda vägar upptages med sammanlagt 45,1 mkr., innebärande en främst av föreslagna ändringar i bidragsgivningen betingad ökning med 5 mkr.

För administration och diverse ändamål har — inklusive vissa anslag

under femte, åttonde, nionde, elfte och tolfte huvudtitlarna — äskats sammanlagt 311,1 mkr. Det totalbelopp, som avses skola täckas av automobilskattemedlen, skulle enligt beräkningarna därmed uppgå till sammanlagt (500 + 440 + 215 + 68 + 45,1 + 311,1) 1 579,2 mkr. I förhållande till motsvarande på riksstaten för innevarande budgetår uppförda anslag innebär detta en ökning med ca 234,0 mkr. Då inkomsterna av automobilskattemedlen beräknas till 1 671 mkr., skulle således det under budgetutjämningsfonden redovisade överskottet på vägväsendets specialbudget komma att öka med 91,8 mkr.

Vid fjolårets riksdag underströk utskottet angelägenheten av att väg- och vattenbyggnadsstyrelsens planering och samordning av vägbyggnadsverksamheten i görligaste mån underlättas genom att riktlinjer för vägpolitiken under ett begränsat antal år uppdrages. Utskottet framhöll vidare, att en ökning av väganlagen av storleken 100 mkr. kunde utgöra utgångspunkt för ställningstagandena för de närmaste budgetåren i fråga om investeringsramar och anslag till vägbyggande och vägunderhåll för så vitt det samhällsekonomiska läget gav förutsättningar härför. Såsom departementschefen framhållit ansluter den av Kungl. Maj:t nu förordade ökningen av berörda anslag med totalt 101,6 mkr. nära till sistnämnda uttalande. Utskottet har med hänsyn bl. a. härtill funnit sig kunna godtaga den av departementschefen förordade investeringsramen för nästa budgetår om 500 mkr. På de av departementschefen anförda skälen synes intet vara att erinra mot att däri inkluderas de tidigare under särskild anslagstitel upptagna medlen till vissa vägbyggnadsarbeten.

Utskottet, som således avstyrker de i motionerna I: 354 och II: 416, I: 426 och II: 507, I: 419 och II: 511 framställda yrkandena om att anslagen till den ordinarie vägbyggnadsverksamheten skall upptagas med ett belopp av tillhoppa 520 mkr., finner sig i överensstämmelse med sina tidigare ställningstaganden ej heller nu kunna tillstyrka de i motionerna I: 354 och II: 416, I: 426 och II: 507, I: 420 och II: 510 samt I: 353 och II: 421 gjorda yrkandena om att till grund för de fortsatta investeringarna på vägområdet skall fastställas en treårig investeringsserie på sätt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen förordat.

Utskottet vill dock i detta sammanhang erinra om de uttalanden som av departementschefen göres i statsverkspropositionen beträffande investeringsverksamhetens omfattning m. m. under kalenderåren 1958—1962 och den beräknade omslutningen under 1963—1964 samt om de överläggningar, som förevarit mellan representanter för kommunikationsdepartementet och väg- och vattenbyggnadsstyrelsen rörande riktlinjerna för flerårsplaneringen för åren 1964—1968. Härtill må framhållas att i en i anslutning till förenämnda överläggningar inom departementet den 25 januari 1963 upprättad promemoria angående utarbetandet av flerårsplanerna för nämnda period uttalats, att dessa bör göras upp på basis av en oförändrad me-

delstilldelning av 500 mkr. till det ordinarie vägbyggandet under ettvarvt av åren i perioden. Även om detta uttalande förklarats icke innebära något ställningstagande i förväg till de anslagsbelopp, som för här ifrågavarande budgetår skall anvisas å riksstaten under de ordinarie vägbyggnadsanslagen, torde dock härigenom ett fastare underlag erhållas för planeringen av verksamheten under den angivna perioden.

Vidkommande den även för nästa budgetår förutsatta specialdestinationen av byggnads- och underhållsmedel till vissa län vill utskottet erinra om innebörden av sina uttalanden härom vid 1962 års riksdag. Med hänsyn till den avsevärda uppmjukning av systemets tillämpning departementschefens nu framlagda förslag torde innebära, vill utskottet icke motsätta sig densamma. Utskottet har emellertid icke funnit sig kunna tillstyrka att den — på sätt i motionerna I:144 och II:176 förordats — ytterligare utvidgas att omfatta även landskapet Dalsland. Även om utskottet i och för sig hyser förståelse för de av motionärerna därvid anförda synpunkterna finner utskottet dock den i motionerna upptagna frågan om utbyggnaden av den s. k. Dalslandsleden böra behandlas i den för prövning av vägärenden stadgade ordningen.

Av i princip samma skäl finner sig utskottet ej heller kunna tillstyrka de i motionerna I: 353 och II: 421 framställda yrkandena rörande en höjd anslagsram för möjliggörande av en godtagbar utbyggnad av vägsystemet i storstockholmsråjongen.

Departementschefens beräkning av anslaget till det statliga vägunderhållet biträdes av utskottet. De i motionerna I: 354 och II: 416 samt I: 360 och II: 419 framförda yrkandena om höjning av anslaget avstyrkes följaktligen.

Beträffande den av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslagna övergången till kalenderårsberäkning av ifrågavarande anslag anser utskottet skäl tala härför. Utskottet finner det därför önskvärt att Kungl. Maj:t snarast prövar möjligheterna till en sådan ändring och förelägger riksdagen förslag härom.

Anslagen till den statsbidragsberättigade kommunala väghållningen har upptagits med 215 mkr. till byggande av vägar och gator — mot av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslagna 225 mkr., — samt i enlighet med styrelsens förslag med 68 mkr. till underhåll av vägar och gator. Utskottet godtager för sin del Kungl. Maj:ts förslag och avstyrker följaktligen bifall till motionerna I: 354 och II: 416 i vad de avser höjning av förstnämnda anslag till 225 mkr.

I fråga om bidragsgivningen till enskild väghållning, m. m. samt anslagsberäkningen härför under nästa budgetår har Kungl. Maj:t, på grundval av ett av 1960 års vägsakkunniga avgivet betänkande (SOU 1962:6) samt däröver inhämtade remissyttranden framlagt förslag i ämnet. De sakkunniga har framhållit att, vid bedömningen av de med statsbidragsgivningen

sammanhängande frågorna, det enskilda vägnätets stora betydelse för näringslivet och ur allmänna kommunikationssynpunkter måste beaktas. Det vore i hög grad angeläget för såväl det allmänna som intressenterna själva att de enskilda vägarna utbygges och underhålls på ett rationellt och ändamålsenligt sätt. Av samma skäl och med hänsyn jämväl till kostnaderna för denna väghållning framstode därvid en insats från statens sida som väl-motiverad.

Ett förstatligande helt eller delvis av den enskilda väghållningen hade de sakkunniga icke funnit sig kunna tillråda. Såväl de enskilda vägarnas inbördes skiftande art och beskaffenhet som deras i stor utsträckning avsevärda olikheter gentemot de allmänna vägarna medförde nämligen att stora svårigheter skulle uppstå vid ett inordnande av de enskilda vägarna i det allmänna vägnätet. En förbättrad och förenklad bidragsgivning av i princip det slag man nu har borde därför i stället eftersträvas.

Utskottet delar helt de sakkunnigas uppfattning härvidlag. De nu framlagda förslagen innebär också avsevärda förbättringar och förenklingar av bidragsreglerna och synes därför väl ägnade att läggas till grund för den fortsatta bidragsverksamheten. De synes jämväl stå i god överensstämmelse med riksdagens tidigare gjorda uttalanden i dessa frågor. Beträffande det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget får utskottet i övrigt anföra följande.

I likhet med de sakkunniga och departementschefen finner utskottet det av praktiska och ekonomiska skäl icke vara möjligt att genomföra ett förstatligande helt eller delvis av det enskilda vägväsendet. I vart fall f. n. synes ej heller ett kommunaliserande av detsamma, såsom i motionerna I: 247 och II: 287 ifrågasatts, vara lämpligt. Utskottet avstyrker därför motionärernas förslag om utredning härom.

Bidraget till underhåll av enskilda vägar, som f. n. utgår med 65 procent av beräknade kostnader och då synnerliga skäl föreligger med 80 procent av nämnda kostnader, föreslås höjt med 5 procent till 70 respektive 85 procent. Byggnadsbidraget åter, som nu utgår med högst 60 procent eller, då synnerliga skäl föreligger och efter av Kungl. Maj:t därtill lämnat medgivande med 75 procent, föreslås höjt med 10 procent till likaledes 70 respektive 85 procent. Bidraget till utarbetande av arbetsplan anses även — för ernående av likformighet i bidragsreglerna — böra fastställas till 70 procent. Även redskapsbidraget föreslås höjt från 60 till 70 procent. Det s. k. iståndsättningsbidraget anses av departementschefen i likhet med de sakkunniga böra höjas till högst 70 procent. Maximibeloppen för iståndsättningsarbeten föreslås vidare reglerade på sådant sätt, att bidraget härför i varje enskilt fall maximeras till 20 000 kr. för ombyggnad av bro och till 15 000 kr. för övriga åtgärder.

De sakkunnigas förslag att från Kungl. Maj:t till länsstyrelserna överflytta beslutanderätten angående det högre byggnadsbidraget anser sig departementschefen icke kunna biträda. Vidare anses viss överarbetning böra

ske av utredningens förslag om ersättande av de vart femte år återkommande s. k. omuppskattningarna av underhållskostnaderna med en på grundval av vissa stickprov företagen schematisk, årlig uppräknig. En sådan översyn anses böra grundas på praktiska försök i tre län under ett par års tid. De förslag till förenklingar i övrigt av bidragsverksamheten, som har samband med omuppskattningarna, anser sig departementschefen följaktligen tills vidare ej heller kunna biträda liksom ej heller förslaget att överflytta utbetalningen av statsbidrag från länsstyrelse till vägförvaltning.

Utskottet biträder för sin del Kungl. Maj:ts förslag om höjning av de skilda procentsatserna och vill på av departementschefen anförda skäl ej heller motsätta sig, att en ändring av systemet för omuppskattning av underhållskostnaderna tills vidare anstår — i avvaktan på en översyn av det framlagda utredningsförslaget i denna del. Ej heller i övrigt har utskottet funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag, innebärande bl. a. att anslagen till underhåll och byggande av enskilda vägar upptages med 29,5 respektive 15,6 mkr. Utskottet avstyrker följaktligen bifall till motionerna I: 240 och II: 286.

Ej heller har utskottet funnit sig berett att biträda de i motionen II: 415 gjorda yrkandena rörande statsbidrag för marklösen och intrångsersättningar. Motionen avstyrkes därför.

Vidkommande vissa i övrigt motionsledes aktualiserade frågor får utskottet anföra följande.

I motionerna I: 47 och II: 54 har hemställts om sådan översyn och komplettering av vägplanen för Sverige, att de ökade krav på trafiksäkerhet, som föranledes särskilt av en framtida övergång till högertrafik, kan tillgodoses. Utskottet får i anledning härav erinra om att i vägplanen uttryckligen angivits att planen är av översiktlig och principiell natur samt att den skall successivt revideras alltefter den tekniska och ekonomiska utvecklingen. Så sker också i den mån tillgängliga resurser medger, bl. a. genom det inom väg- och vattenbyggnadsverket bedrivna utredningsarbetet, varav vissa delresultat redovisats i styrelsens anslagsframställningar under senare år. Enligt vad utskottet erfarit avses vidare, enligt beslut av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i samråd med den s. k. samarbetsdelegationen för vägväsendet, utredningsarbetet med avseende å vägplanens uppföljande i olika avseenden skola intensifieras. Då det torde få förutsättas att i samband med förenämnda successiva revidering och uppföljande de på väginvesteringarnas omfattning och inriktning inverkan faktorerna av skilda slag vederbörligen beaktas, synes någon särskild framställning från riksdagens sida i av motionärerna angivet syfte ej påkallad. Motionerna avstyrkes därför.

Av liknande skäl kan utskottet ej heller biträda de i motionen II: 612 framlagda yrkandena rörande upprustning av de mindre länsvägarna. I anslutning härtill må erinras om att i vägplanen framlagts förslag till såväl utformning av riksvägnätet som upprustning av länsvägnätets skilda

delar. Den med utgångspunkt härifrån föreslagna investeringsserien omsättes i flerårsplaner, som upp göres för femårsperioder och i enlighet med vägstadgans bestämmelser förnyas vart tredje år. Fördelningen av investeringsmedel de skilda landsdelarna och väggrupperna emellan sker därvid på grundval av en noggrann angelägenhetsgradering och efter vederbörande regionala och lokala vägmyndigheters hörande. Även härvidlag ingår ett fortsatt utredningsarbete och härpå grundad fortlöpande prövning av utbyggnadsbehovet som ett led i vägplanens uppföljande. Någon särskild framställning i ämnet från riksdagens sida torde följaktligen icke vara erforderlig.

I motionerna I: 356 och II: 418 har hemställts att riksdagen måtte dels uttala sig för att planeringen av storbroar i fortsättningen bedrives så, att nuvarande eftersläpning snarast möjligt inhämtas, dels i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en inventering och redovisning av nuvarande färjförbindelser inom det allmänna vägväsendet enligt i motionerna angivna riktlinjer.

I anledning härav må framhållas att den tidigare eftersläpningen i projekteringsarbetet, enligt vad utskottet av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen erfarit, främst haft sin grund i att utredningsarbetet beträffande de större företagen visat sig betydligt mer komplicerat och tidsödande än man ursprungligen räknat med. Projekteringsläget säges emellertid numera ha avsevärt förbättrats, varjämte arbetena på de i flerårsplanens senare del intagna företagen forcerats. Vad beträffar motionärernas uttalanden rörande ersättande av färjleder med broar må framhållas att härmed sammanhängande frågor prövas i det planläggningsarbete som inom verket kontinuerligt bedrives, i samband varmed givetvis i varje särskilt fall måste ske en angelägenhetsgradering i förhållande till andra väg- och broprojekt. Vidkommande motionärernas övriga yrkanden får utskottet hänvisa till en inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i april 1962 upprättad förteckning — upptagande samtliga färjor och färjleder tillhörande det allmänna vägväsendet — jämte vissa hos styrelsen ytterligare tillgängliga uppgifter. Utskottet kan för sin del — mot bakgrund av det anförda — i förevarande fall icke finna någon åtgärd från riksdagens sida erforderlig och avstyrker följaktligen motionerna i fråga.

Med anledning av det i motionen II: 290 framställda yrkandet rörande vidtagande av åtgärder för byggande av en broförbindelse mellan Öland och fastlandet vill utskottet framhålla att en översyn f. n. pågår inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen av tidigare framlagt utredningsmaterial härom. Frågan om byggandet av en sådan förbindelse har vidare behandlats av 1960 års vägsakkunniga i deras betänkande om avgiftsbelagda vägar och broar (SOU 1962: 26). Sistnämnda betänkande kommer, enligt aviserande i statsverkspropositionen, att anmälas för riksdagen i samband med vissa förslag i anledning av det av 1953 års trafikutredning verkställda utred-

ningsarbetet. Under hänvisning till anförda förhållanden anser utskottet motionen icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

I motionerna I: 149 och II: 170 har hemställts att — på av motionärerna anförda skäl — medel ställes till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förfo- gande för att vidtaga de åtgärder, som kan anses lämpliga för motverkande av olägenheter, föranledda av att vägarna vintertid sandas med en bland- ning av sand och salt. Berörda förhållande torde emellertid främst vara betingat av trafiksäkerhetsskäl och dessutom sammanhän- ga med frågor av sådan teknisk natur, att det torde få ankomma på väg- och vattenbygg- nadsstyrelsen att pröva desamma samt vidtaga eventuellt erforderliga åtgärder. Utskottet, som förutsätter att styrelsen uppmärksam- t följer utvecklingen på området, avstyrker för sin del motionerna i fråga. Av i princip samma skäl avstyrker utskottet motionen II: 169.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må

a) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 354 och II: 416, I: 426 och II: 507, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, samt motionerna I: 419 och II: 511 till *Byggnade av riksvägar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 275 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

b) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 426 och II: 507 samt med avslag å motionerna I: 354 och II: 416, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Byggnade av länsvägar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 202 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

c) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 354 och II: 416 samt I: 426 och II: 507, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Byggnade av ödebygds- vägar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 5 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

d) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 354 och II: 416 samt med avslag å motionerna I: 426 och II: 507, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Byggnade av storbroad* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 18 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

e) avslå i motionerna I: 354 och II: 416, I: 426 och II: 507, I: 420 och II: 510 samt I: 353 och II: 421 framställda yrkan- den angående en treårig investeringsserie för vägbyggnader;

II. att motionerna I: 144 och II: 176 icke må av riksdagen bifallas;

III. att motionerna I: 353 och II: 421, såvitt de avser skrivelse till Kungl. Maj:t, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

IV. att riksdagen må

a) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 360 och II: 419 samt I: 354 och II: 416, sistnämnda båda motioner såvitt nu är i fråga, till *Vägunderhållet* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 440 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

b) i anledning av motionerna I: 354 och II: 416 samt I: 420 och II: 510, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, samt motionerna I: 424 och II: 506 i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört rörande kalenderårsberäkning av anslaget till det statliga vägunderhållet;

V. att riksdagen må till *Bidrag till underhåll av vägar och gator* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 68 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

VI. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 354 och II: 416, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till byggande av vägar och gator* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 215 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

VII. att motionerna I: 247 och II: 287 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

VIII. att riksdagen må

a) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 240 och II: 286, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 29 500 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

b) medgiva, att under budgetåret 1963/64 statlig lånegaranti må beviljas för lån avseende inköp av vägunderhållsmaskiner för vissa enskilda vägar intill ett totalbelopp av 500 000 kr.;

c) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 240 och II: 286, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till byggande av enskilda vägar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 15 600 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

d) avslå motionerna I: 240 och II: 286, såvitt de avser skrivelse till Kungl. Maj:t;

IX. att motionen II: 415 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

X. att motionerna I: 354 och II: 416, såvitt de avser skrivelse till Kungl. Maj:t, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

XI. att motionerna I: 47 och II: 54 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

XII. att motionen II: 612 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

XIII. att motionerna I: 356 och II: 418 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

XIV. att motionen II: 290 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

XV. att motionerna I: 149 och II: 170 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

XVI. att motionen II: 169 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

12:o) **Utredningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19, s. 77 och 78), som innebär en oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utredningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

13:o) **Vissa kostnader i samband med internationella vägkongresser.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 20, s. 78 och 79), hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader i samband med internationella vägkongresser* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

14:o) **Avsättning till statens automobilskattemedelsfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21, s. 79) får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Avsättning till statens automobilskattemedelsfond* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kr.

15:o) **Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 22, s. 79 och 80) föreslagit riksdagen att till Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 70 000 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 55 mkr.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har hemställt att anslaget ökas med 15 mkr.

Departementschefen biträder väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag om en höjning av anslaget med 15 mkr. Då departementschefen anser det angeläget, att den nuvarande bidragsbalansen avverkas i snabbast möjliga takt, kan han däremot icke nu biträda förslaget att ytterligare medel skall ställas till förfogande för beviljande av s. k. förtursbidrag till avloppsreningsverk.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Ferdinand Nilsson m. fl.* (I: 243) och den andra inom andra kammaren av herr *Larsen* i Luttra *m. fl.* (II: 288), vari hemställts att riksdagen skall besluta att till Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar för budgetåret 1963/64 anvisas ett reservationsanslag av 74 mkr. ävensom att av detta anslag högst 10 mkr. av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen må disponeras för förtursbidrag eller direktbidrag till avloppsreningsverk.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden får utskottet hänvisa till motionen I: 243.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag innebär för nästa budgetår i enlighet med väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag en höjning av anslagsanvisningen till förevarande ändamål med 15 mkr. Med erinran härom och under hänvisning jämväl till vad departementschefen i ämnet i övrigt anfört biträder utskottet Kungl. Maj:ts förslag samt avstyrker i enlighet härmed de i de båda likalydande motionerna I: 243 och II: 288 framförda yrkandena om bl. a. ytterligare anslagshöjning med 4 mkr.

Utskottet hemställer följaktligen,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 243 och II: 288, till *Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 70 000 000 kr.

Vägtrafikväsendet

16:o) **Statens bilinspektion: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 23, s. 81—85) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för statens bilinspektion vidtaga i statsrådsprotokollet angiven ändring, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens bilinspektion, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Statens bilinspektion: Avlöningar för samma budgetår anvisa ett förslagsanslag av 4 862 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 4 163 000 kr.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har hemställt om en anslagshöjning för nästa budgetår med 990 300 kr.

Beträffande den närmare innebörden av styrelsens framställning torde få hänvisas till propositionen (s. 81—83).

I fråga om yttrande av *statens lönenämnd* får utskottet hänvisa till propositionen (s. 83).

Departementschefen har anfört följande.

Statens bilinspektion förstärktes fr. o. m. budgetåret 1962/63 med bl. a. tolv tjänster som besiktningsassistent i Ae 11. Då en förbättring av löneställningen för besiktningsassistenterna synes motiverad, föreslår jag, att tjänst som besiktningsassistent placeras i Ae 13. Kostnaden härför beräknar jag till 21 700 kr. Enligt grunderna för den reglerade befordringsgången bör i enlighet med styrelsens förslag ett kontorsbiträde i Ae 5 erhålla ordinarie befattning i oförändrad lönegrad.

Genom de personalförstärkningar som under senare år tillförts inspektionen har förutsättningarna för verksamhetens bedrivande förbättrats. Arbetsuppgifterna beräknas emellertid växa ytterligare, varför behov av viss personalförstärkning föreligger. Med hänsyn till att bilinspektionens framtida ställning och arbetsuppgifter delvis är beroende av ställningstagandet till frågan om obligatorisk kontrollbesiktning, vilken f. n. är under beredning inom kommunikationsdepartementet, anser jag en ytterligare förstärkning av bilinspektionens resurser böra genomföras på sådant sätt, att denna icke föregriper en eventuell reform i berörda hänseende. I första hand torde personalförstärkningen böra ske genom inrättandet av tjänster som besiktningsassistent. Jag föreslår, att fem nya sådana tjänster i Ae 13 inrättas vid inspektionen. Det ökade medelsbehovet i anledning härav beräknar jag till 93 500 kr. Vidare förordar jag att för anställning av biträdespersonal ytterligare 40 000 kr. ställes till inspektionens förfogande.

Under den tid inspektionen har toppbelastning bör därjämte liksom tidigare systemet med särskilda förrättningar användas. För ifrågavarande ändamål föreslår jag, att anslagsposten Avlöningar till tillfällig personal m. m. räknas upp med 80 000 kr.

Styrelsens beräkning av kostnadsökningar till följd av beslut vid 1962 års riksdag samt för löneklassuppflyttningar föranleder ingen erinran. Posten Kompensation för höjda folkpensionsavgifter bör höjas med 3 200 kr.

Styrelsens förslag i övrigt anser jag mig icke kunna tillstyrka.

I detta sammanhang vill jag även anmäla, att en undersökning pågår inom kommunikationsdepartementet rörande viss omläggning av typbesiktningen av nya bilar. Beredningen av denna fråga är emellertid ännu icke avslutad. Det är min avsikt att anmäla denna fråga så snart beredningen kunnat slutföras.

Utskottet har ej funnit anledning till erinran mot de av departementschefen i förevarande sammanhang förordade åtgärderna och hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för

statens bilinspektion vidtaga i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1963 förordad ändring;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens bilinspektion, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 317 600
2. Avlöningar till tillfällig personal m. m., <i>förslagsvis</i>	140 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 962 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 376 600
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	65 600
	Summa kr. 4 862 000

c) till *Statens bilinspektion: Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 4 862 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

17:o) **Statens bilinspektion: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24, s. 85 och 86), som innebär en anslagsökning med 376 000 kr. för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens bilinspektion: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 806 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

18:o) **Statens bilinspektion: Utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25, s. 87 och 88), som innebär en med 350 000 kr. ökad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens bilinspektion: Utrustning* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

19:o) **Registrering av motorfordon.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 26, s. 88) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Registrering av motorfordon* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kr.

20:o) **Bidrag till säkerhetsanordningar vid järnvägs korsningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 27, s. 88 och 89) föreslagit riksdagen att till Bidrag till säkerhetsanordningar vid järnvägs korsningar för budgetåret 1963/64

anvisa ett reservationsanslag av 4 250 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har hemställt om ett anslag av 4 250 000 kr. för budgetåret 1963/64.

Departementschefen förordar i likhet med väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att anslaget uppföres med 4 250 000 kr.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Svanström* och *Nils-Eric Gustafsson* (I: 150) och den andra inom andra kammaren av herr *Dahlgren m. fl.* (II: 172), har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om snara åtgärder i syfte att öka trafiksäkerheten vid korsningar mellan järnväg samt allmänna och enskilda vägar, att riksdagen under rubriken Bidrag till säkerhetsanordningar vid järnvägs korsningar i kommunikationshuvudtiteln för budgetåret 1963/64 måtte anvisa ett anslag av oförändrat 6 000 000 kr., samt att riksdagen under samma huvudtitel måtte uppräknat reservationsanslaget till Bidrag till trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder vid vissa järnvägs korsningar med 500 000 kr. till 1 000 000 kr.

Beträffande de skäl som motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden får utskottet hänvisa till motionen I: 150.

Utskottet. Med hänsyn till vad departementschefen under förevarande punkt anfört anser sig utskottet böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag och avstyrker följaktligen i denna del bifall till motionerna I: 150 och II: 172.

Utskottet hemställer,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 150 och II: 172, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till säkerhetsanordningar vid järnvägs korsningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 4 250 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

II. att motionerna I: 150 och II: 172, såvitt de avser skrivelse till Kungl. Maj:t, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

21:o) **Bidrag till trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder vid vissa järnvägs korsningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 28, s. 90) föreslagit riksdagen att till Bidrag till trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder vid vissa järnvägs korsningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har hemställt om ett anslag om 500 000 kr. för budgetåret 1963/64.

Departementschefen förordar att anslaget uppföres med 500 000 kr.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förcheft de under punkten 20 omnämnda *motionerna I: 150* och *II: 172*, i vad desamma berör nu ifrågavarande anslag.

Utskottet anser sig för sin del med beaktande av vad departementschefen i frågan anfört, böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag och kan följaktligen icke biträda den i *motionerna I: 150* och *II: 172* i denna del gjorda hemställan.

Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å *motionerna I: 150* och *II: 172*, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder vid vissa järnvägs korsningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

22:o) **Statens biltrafiknämnd: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 29, s. 91—94) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för statens biltrafiknämnd vidtaga i statsrådsprotokollet angiven ändring, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens biltrafiknämnd, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Statens biltrafiknämnd: Avlöningar för samma budgetår anvisa ett förslagsanslag av 890 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 737 000 kr.

Statens biltrafiknämnd har hemställt om en anslagshöjning för nästa budgetår med 210 200 kr.

Beträffande den närmare innebörden av nämndens framställning torde få hänvisas till propositionen (s. 91 och 92).

I fråga om yttrande av *statens lönenämnd* får utskottet hänvisa till propositionen (s. 92).

Departementschefen tillstyrker, förutom vissa automatiska kostnadsökningar, att den nuvarande befattningen med arvode motsvarande 23 löneklassen ändras till en tjänst som förste byråsekreterare i Ae 21 samt att tjänsten som assistent i Ag 15 extraordinariesättes med oförändrad lönegradsplacering. I samband med att en telefonväxel installerats bör nu medel anvisas för en tjänst som kontorsbiträde i Af 2—Ae 5. Kungl. Maj:t medgav den 11 maj 1962 att nämnden fr. o. m. den 1 juni 1962 finge anställa en förste byråsekreterare i Ag 23 samt ett skrivbiträde i Af 2—Ae 5 för handläggning av frågor rörande försvarsplaneringen. Då denna personal erfordras även under nästa budgetår, föreslås att medel anvisas härför.

Manuell granskning av färdskrivarupteckningar bör enligt departementschefens uppfattning ske i oförminskad omfattning i avbidan på resultatet av den pågående utredningen om de tekniska möjligheterna att nyttja maskinella hjälpmedel. För att detta skall möjliggöras erfordras ytterligare 7 500 kr.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Sveningsson* och *Ringaby* (I: 425) och den andra inom andra kammaren av herr *Bohman m. fl.* (II: 509) har hemställts att riksdagen måtte dels (punkt 29) fastställa en i motionerna föreslagen avlöningsstat för statens biltrafiknämnd, dels till Statens biltrafiknämnd: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 807 500 kr., att avräknas mot automobilskattemedel, dels ock (punkt 30) till Statens biltrafiknämnd: Omkostnader för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 91 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

Beträffande de skäl som motionärerna åberopat till stöd för sina yrkanden får utskottet hänvisa till motionen II: 509.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag innebär — förutom vissa smärre löne-regleringar och automatiska utgiftsökningar — att ytterligare medel ställes till förfogande för att manuell granskning av färdskrivarupteckningar skall kunna ske — i avbidan på resultatet av den pågående utredningen om de tekniska möjligheterna att härför utnyttja maskinella hjälpmedel. I motionerna I: 425 och II: 509 har i anledning härav och under hänvisning jämväl till innehållet i vid fjolårets riksdag väckta motioner i ämnet, yrkats att medel för ändamålet ej må anvisas, då utredningens förslag i vart fall bör avvaktas. I motionerna hemställles också om en motsvarande reducering beträffande nämndens omkostnadsanslag.

Utskottet har för sin del ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag och avstyrker följaktligen bifall till motionerna i fråga.

Ej heller har utskottet i övrigt funnit anledning till erinran mot vad departementschefen förordat.

Utskottet hemställer följaktligen,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 425 och II: 509, nämnda motioner såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för statens biltrafiknämnd vidtaga i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1963 förordad ändring;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens biltrafiknämnd, att tillämpas tills vidare fr. o.m. budgetåret 1963/64:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	82 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	31 800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	546 700
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	216 700
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	12 400
	<hr/> Summa kr. 890 000

c) till *Statens biltrafiknämnd*: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 890 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

23:o) **Statens biltrafiknämnd: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 30, s. 94 och 95) föreslagit riksdagen att till *Statens biltrafiknämnd: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 96 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 85 000 kr.

Statens biltrafiknämnd har hemställt om en anslagshöjning med 11 500 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en uppräknings av anslaget med 11 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått de under punkten 22 redovisade *motionerna I: 425* och *II: 509*, i vad de berör föresvarande anslag.

Utskottet. Under hänvisning till vad utskottet under föregående punkt anfört, hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till *Kungl. Maj:ts* förslag samt med avslag å *motionerna I: 425* och *II: 509*, nämnda *motioner* såvitt nu är i fråga, till *Statens biltrafiknämnd: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 96 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

24:o) **Statens trafiksäkerhetsråd m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 31, s. 95—98) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad stat för *statens trafiksäkerhetsråd m. m.*, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till *Statens trafiksäkerhetsråd m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 228 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

Motsvarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 204 000 kr.

Statens trafiksäkerhetsråd har hemställt om en anslagsökning med 249 200 kr. (s. 95 och 96).

Beträffande remissyttrande av *statskontoret* får utskottet hänvisa till propositionen (s. 97).

Kungl. Maj:ts förslag innebär en uppräknig av anslaget med 24 000 kr. för i huvudsak automatiska kostnadsökningar.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herrar *Lundström* och *Virgin* (I: 502) och den andra inom andra kammaren av herrar *Nordgren* och *Carlsson* i Stockholm (II: 614), vari hemställts att riksdagen ville dels till Statens trafiksäkerhetsråd m. m. för budgetåret 1963/64 anvisa ett forskningsanslag av 358 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen, dels föranstalta om inrättande av en befattning som kanslichef i Bo 1 hos rådet.

Beträffande de skäl som motionärerna åberopat till stöd för sitt yrkande får utskottet hänvisa till motionen I: 502.

Utskottet. I sitt yttrande över trafiksäkerhetsrådets framställning har statskontoret framhållit att rådets nuvarande organisation grundar sig på beslut, som statsmakterna efter särskild utredning i ämnet fattade så sent som vid 1959 års riksdag. Under hänvisning till nämnda förhållande anser sig icke heller departementschefen kunna biträda rådets förslag att inrätta nya tjänster. Kostnaderna för avlöning av personal för forskningsuppgifter anses också i fortsättningen böra bestridas från anslaget Kostnader för vetenskaplig trafiksäkerhetsforskning.

I anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag har i motionerna I: 502 och II: 614 hemställts om en uppräknig med 130 000 kr. av anslaget i fråga samt att en befattning som kanslichef i Bo 1 hos rådet inrättas.

Utskottet, som i sammanhanget vill erinra om att rådets forskningsanslag av Kungl. Maj:t upptages med 900 000 kr., mot av rådet föreslagna 800 000 kr., anser i likhet med motionärerna att den trafiksäkerhetsfrämjande verksamheten och forskningen för att förebygga trafikolyckor förtjänar ett starkt stöd från det allmännas sida. En anslagsökning synes därför i och för sig motiverad. Med beaktande bl. a. av vad departementschefen anfört och den anslagshöjning som utskottet i det följande under punkten 25 tillstyrker har emellertid utskottet ansett sig böra godtaga Kungl. Maj:ts förslag och får således avstyrka bifall till motionerna i fråga.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 502 och II: 614,

a) godkänna följande stat för statens trafiksäkerhetsråd, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Stat

Avlöningar

1. Avlöning till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	31 400
2. Arvoden till ledamöter	45 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	34 800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	28 100
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	1 300
	<hr/>
	140 600

Omkostnader

1. Kostnader för snabbstatistik rörande vägtrafikolyckor	53 400
2. Övriga omkostnader	34 000
	<hr/>
	87 400

Summa kr. 228 000

b) till *Statens trafiksäkerhetsråd m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 228 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

25:o) **Kostnader för vetenskaplig trafiksäkerhetsforskning.** Kungl. Maj:t har (punkt 32, s. 98—100) föreslagit riksdagen att till Kostnader för vetenskaplig trafiksäkerhetsforskning för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 900 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 700 000 kr.

Statens trafiksäkerhetsråd har hemställt, att anslaget höjes med 100 000 kr. (s. 98).

Departementschefen har anfört följande.

Vid beräkningen av medelsbehovet för budgetåret 1963/64 har trafiksäkerhetsrådet utgått från att vissa kostnader för verksamheten inom TRAG skulle överföras till avlöningsanslaget. Vid anmälan av sistnämnda anslag förklarade jag mig icke kunna biträda rådets förslag i detta avseende. I stället bör, i enlighet med hittills tillämpade normer, kostnaderna för den personal som erfordras i den mån rådet självt bedriver forskning bestridas från här ifrågavarande anslag. Med hänsyn härtill och för att öka rådets möjligheter att lämna bidrag till trafiksäkerhetsforskningen föreslår jag att förevarande anslag höjes med 200 000 kr.

Utskottet. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och under hänvisning till vad utskottet under föregående punkt anfört, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för vetenskaplig trafiksäkerhetsforskning* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 900 000 kr., att avräknas mot automobilskatte-medlen.

Sjöfart

Sjöfartsverket

26:o) **Sjöfartsstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 34, s. 102—105) att dels godkänna av departementschefen förordade ändringar i personalförteckningen för sjöfartsstyrelsen, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för sjöfartsstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Sjöfartsstyrelsen: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 6 558 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår upptaget med 5 806 000 kr.

Sjöfartsstyrelsen har hemställt om en anslagshöjning för nästa budgetår med 1 075 000 kr. (s. 102—104).

Beträffande yttrande av *statens lönenämnd* får utskottet hänvisa till propositionen (s. 104).

Departementschefen har anfört följande.

»Jag biträder styrelsens förslag om inrättande av en tjänst som kanslist i reglerad befordringsgång inom styrelsens kanslibyrå. I övrigt anser jag mig icke kunna tillmötesgå de framställda önskemålen om nya tjänster. Den till styrelsens ekonomiska sektion knutna avdelningsdirektörstjänsten i Bo 1 föreslår jag omvandlad till befattning som sjöfartsråd i Bo 1, därvid sektionen ombildas till byrå. I överensstämmelse med vad chefen för civildepartementet tidigare denna dag föreslagit vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor bör medel beräknas för uppflyttning av dels en tjänst som statshydrograf i Ae 21 till lönegraden Ae 23, dels en tjänst som kontorsbiträde i reglerad befordringsgång till tjänst som kanslibitråde i Ae 7. En statshydrograf i Ao 27 bör i enlighet med styrelsens förslag fortsättningsvis ha tjänstebestämmelsen byrådirektör.

I övrigt beräknar jag ökat medelsutrymme för uppräknig av diverse arvoden med 10 000 kr. Styrelsens bedömning av medelsbehovet med hänsyn till redan genomförda lönegradsuppflyttningar, till löneklassändringar och till tjänstetidsbefordran godtages. Posterna till rörligt tillägg och till kompensation för höjda folkpensionsavgifter bör höjas med resp. 579 500 och 5 400 kr. — Vad angår den arbetstidsreglering för militär personal, som kommer att genomföras fr. o. m. den 1 januari 1963, kan konsekvenserna

härav för sjöfartsstyrelsens del ännu icke överblickas. Jag förutsätter emellertid, att för det fall nämnda arbetstidsreglering medför ökade personalkostnader något hinder icke föreligger mot att låta icke-ordinarie posten belastas därmed.»

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot den verkställda anslagsberäkningen och vad departementschefen i övrigt anfört, hemställer, att riksdagen må

- a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för sjöfartsstyrelsen vidtaga i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1963, förordade ändringar;
- b) godkänna följande avlöningsstat för sjöfartsstyrelsen att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie personal, <i>förslagsvis</i> ...	2 184 100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	7 900
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	2 308 900
4. Särskilda löneförmåner, <i>förslagsvis</i>	195 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 769 900
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	92 200
Summa kr.	6 558 000

- c) till *Sjöfartsstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 6 558 000 kr.

27:o) **Sjöfartsstyrelsen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 35, s. 106—108), som innebär en anslagsökning med 167 000 kr. för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjöfartsstyrelsen*: *Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 365 000 kr.

28:o) **Lots- och fyrstaten: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 36, s. 108—113) att dels godkänna av departementschefen förordade ändringar i personalförteckningen för lots- och fyrstaten, dels lämna bemyndigande att i mån av behov överföra ledigbliven ordinarie personal vid lots- och fyrstaten på övergångsstat och att i övrigt vidtaga de övergångsanordningar som kan bli erforderliga i anledning av i statsverkspropositionen redovisade rationaliseringsåtgärder inom lots- och fyrsta-

ten, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för lots- och fyrstaten, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels till Lots- och fyrstaten: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 26 948 000 kr., dels ock medgiva att det för budgetåret 1962/63 anvisade reservationsanslaget Ersättningar i anledning av flyttning av lotsplatsen i Salmis må användas på sätt som föreslagits i statsrådsprotokollet.

Anslaget är för innevarande budgetår upptaget med 25 701 000 kr.

Sjöfartsstyrelsen har hemställt om en anslagshöjning för nästa budgetår med 1 475 400 kr. (s. 108—111).

Departementschefen anför bl. a., att som ett led i de pågående strävandena att rationalisera lotsplatsorganisationen föreslås Ratans lotsplats slopad fr. o. m. den 1 januari 1964. Härigenom kan fem lots- och båtmans-tjänster indragas. Därjämte föreslås tre lotstjänster vid Öresunds södra lotsplats indragna fr. o. m. den 1 juli 1963 till följd av den slojade lotsplikten i Falsterbokanalen. Departementschefen tillstyrker de föreslagna ändringarna i lotsplatsorganisationen och den härigenom möjliga personalindragningen.

Vissa personalminskningar blir enligt styrelsen också möjliga under nästa budgetår på fyrväsendets område genom där pågående rationaliserings- och moderniseringsarbete. Sålunda kan i anslutning till automatisering av fyrarna Landsort och Morups Tånge samt till viss teknisk ändring av fyren Ölands södra grund tillhoppa fem fyrmästare- och fyrvaktare-tjänster indragas, vilket medför minskade avlöningskostnader med ca 68 000 kr. Vad styrelsen sålunda föreslagit tillstyrker departementschefen. Likaledes biträdes styrelsens förslag om inrättande av två ingenjörstjänster i högst Ae 15, vilka erfordras för det ökade tekniska servicearbetet i samband med fyrautomatiseringen.

Styrelsens förslag om inrättande av tjänster som förste reparatör i Ae 11 i utbyte mot befattningar som båtmann i Ae 8 resp. motorskötare i Ae 9 tillstyrker departementschefen såtillvida, att han anser fyra sådana tjänster böra tillskapas.

I samband med rationaliseringsåtgärderna inom lots- och fyrstaten kan svårigheter uppkomma att i vissa fall omplacera överbliven personal m. m. Kungl. Maj:t torde därför enligt departementschefens uppfattning — liksom skett för innevarande budgetår — böra inhämta riksdagens bemyndigande att i mån av behov överföra ordinarie personal på övergångsstat och att i övrigt vidtaga de övergångsåtgärder, som kan finnas erforderliga.

Efter att ha tillstyrkt vissa automatiska kostnadsökningar erinrar departementschefen om att ett belopp om 150 000 kr., uppfört under särskild anslagsrubrik, ställts till förfogande innevarande budgetår för att möjliggöra

utbetalning av ersättningar till vissa lotsar för förluster, som kan uppkomma vid avyttring av bostadsfastigheter till följd av flyttning av lotsplatsen i Salmis (jfr bil. 12 till statsverkspropositionen 1962, s. 172). Ersättningarnas storlek i de enskilda fallen har ännu icke bestämts. Av uppgifter som inhämtats från sjöfartsstyrelsen framgår dock, att en viss icke obetydlig behållning torde uppkomma å anslaget. Kungl. Maj:t torde böra inhämta riksdagens bemyndigande att denna behållning — enligt de närmare föreskrifter som meddelas av Kungl. Maj:t — får användas för utbetalning av liknande ersättningar, som kan aktualiseras genom indragningen av Skäggenäs och Ratans lotsplatser. Sedan ersättningsfrågorna i här avsedda fall prövats och avgjorts, torde Kungl. Maj:t få lämna riksdagen en närmare redogörelse för dessa ärenden.

Utskottet. Det rationaliserings- och moderniseringsarbete som förutsatts i Kungl. Maj:ts förslag i fråga om lots- och fyrstaten torde liksom under tidigare år kunna genomföras utan att sjöfartens och kustbefolkningens intressen eftersättes. Med hänsyn härtill och då Kungl. Maj:ts förslag i övrigt ej föranleder någon erinran från utskottets sida får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för lots- och fyrstaten vidtaga i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1963 förordade ändringar;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att i mån av behov överföra ledigbliven ordinarie personal vid lots- och fyrstaten på övergångsstat och att i övrigt vidtaga de övergångsanordningar som kan bli erforderliga i anledning av i nämnda statsrådsprotokoll redovisade rationaliseringsåtgärder inom lots- och fyrstaten;

c) godkänna följande avlöningsstat för lots- och fyrstaten att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	8 108 800
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	8 399 400
3. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	5 064 800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	5 044 800
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	330 200

Summa kr. 26 948 000

d) till *Lots- och fyrstaten*: *Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 26 948 000 kr.;

e) medgiva att det för budgetåret 1962/63 anvisade reservationsanslaget **Ersättningar** i anledning av flyttning av lotsplatsen i Salmis må användas på sätt föreslagits i nämnda statsrådsprotokoll.

29:o) **Lots- och fyrstaten: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37, s. 113—117), som innebär en anslagsökning med 441 000 kr. för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lots- och fyrstaten: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 6 582 000 kr.

30:o) **Fartygsinspektionen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 38, s. 117 och 118) att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för fartygsinspektionen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Fartygsinspektionen: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 1 718 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår upptaget med 1 518 000 kr.

Sjöfartsstyrelsen har hemställt om en anslagshöjning med 259 600 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär i huvudsak en uppräknings av anslaget på grund av automatiska kostnadsförändringar med 200 000 kr. för nästa budgetår.

Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för fartygsinspektionen att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	721 100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	12 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	459 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	502 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	23 700
	Summa kr. 1 718 000

b) till *Fartygsinspektionen: Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 718 000 kr.

31:o) **Fartygsinspektionen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 39, s. 118 och 119), innebärande en uppräknig av anslaget med 14 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må, till *Fartygsinspektionen: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 243 000 kr.

Säkerhetsanstalter för sjöfarten m. m.

32:o) **Säkerhetsanstalter för sjöfarten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 40, s. 119—122) att till ifrågavarande ändamål i vad avser driftbudgeten för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 2 700 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår upptaget med 2 500 000 kr.

Sjöfartsstyrelsen har hemställt, att till säkerhetsanstalter för sjöfarten för budgetåret 1963/64 anvisas, å driftbudgeten ett reservationsanslag av 3 500 000 kr. och å kapitalbudgeten ett investeringsanslag av 2 900 000 kr. I anslutning härtill erfordras som avskrivningsanslag jämväl 2 450 000 kr.

Beträffande den närmare innebörden av styrelsens skrivelse får utskottet hänvisa till propositionen (s. 119—121).

Departementschefen har anfört följande.

»Genom de medel, som under senare år ställts till sjöfartsstyrelsens förfogande under förevarande anslag och i särskild ordning, har moderniseringen och rationaliseringen av säkerhetsanstalterna för sjöfarten kunnat fullföljas i snabb takt. Vad angår de fasta säkerhetsanordningarna har medelstildelningen möjliggjort nybyggnad och automatisering av ett flertal fyranläggningar. I fråga om båtmaterielen har väsentliga brister kunnat avhjälpas. Icke minst betydelsefullt har varit, att ökade resurser kunnat disponeras för modernisering och förbättrat underhåll av verkets lokaler och tjänstebostäder.

De i petitaskrivelsen för nästa budgetår upptagna förslagen avser ett fullföljande av de upprustningsplaner, som under senare år legat till grund för styrelsens anslagsberäkningar. I och för sig synes styrelsens äskanden väl motiverade med tanke på de rationaliseringsvinster, som planernas genomförande på längre sikt möjliggör. Insatserna i detta sammanhang måste dock vägas mot andra angelägna anslagsändamål ej minst på sjöfartsrådet. Jag finner det med hänsyn härtill inte möjligt att ställa medel till förfogande i den utsträckning styrelsen föreslagit. En viss uppräknig bör emellertid ske, och jag föreslår i det hänseendet, att drift- och kapitalbudgetanslagen till säkerhetsanstalter för sjöfarten sammanlagt höjes med 450 000 till 4 150 000 kr. Därav bör 2 700 000 kr. anvisas på driftbudgeten och 1 450 000 kr. på kapitalbudgeten.

Därest riksdagen godtager den medelsanvisning jag nu förordad, torde det få ankomma på sjöfartsstyrelsen att inom ramen härför närmare bestämma anslagens användning. Kungl. Maj:t bör liksom hittills ha befogenhet att fatta beslut om påbörjande av företag, även om de medel som under budgetåret står till förfogande icke förslår att täcka hela kostnaden.»

Utskottet delar departementschefens uppfattning att den planenliga moderniseringen och rationaliseringen av säkerhetsanordningarna för sjöfarten hör fortsättas. Utskottet, som i annat sammanhang tillstyrkt anslag på kapitalbudgeten till säkerhetsanstalter för sjöfarten, har i övrigt ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må till *Säkerhetsanstalter för sjöfarten* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 2 700 000 kr.

33:o) **Materielanskaffning till vissa farleder m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41, s. 122), som innebär en oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Materielanskaffning till vissa farleder m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kr.

34:o) **Viss omläggning av utprickningsystemet för sjöfarten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42, s. 123), som innebär en oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Viss omläggning av utpricknings-systemet för sjöfarten* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 90 000 kr.

35:o) **Driftkostnader för radionavigeringsstationer.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 43, s. 123 och 124), innebärande en oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Driftkostnader för radionavigeringsstationer* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kr.

36:o) **Anskaffning av lotsbåtar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44, s. 124 och 125), innebärande en uppräknig av anslaget med 600 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Anskaffning av lotsbåtar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 1 500 000 kr.

37:o) **Säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 45, s. 125 och 126), innebärande en uppräkningsanslag av 17 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kr.

38:o) **Viss utrustning för statlig sjöräddningsverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46, s. 126), innebärande en uppräkningsanslag av 30 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Viss utrustning för statlig sjöräddningsverksamhet* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 80 000 kr.

39:o) **Statens isbrytarverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47, s. 127 och 128), vilket innebär en anslagsökning av 643 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens isbrytarverksamhet* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 6 143 000 kr.

40:o) **Nytt isbrytarfartyg.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 48, s. 128 och 129) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 11 700 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått en inom andra kammaren av herr *Westberg* väckt motion (II: 76), vari hemställts att riksdagen måtte besluta, att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att frågan om byggande av ytterligare isbrytare blir föremål för skyndsamt prövning och att därvid möjligheterna att bygga dem på svenskt varv undersökes.

Beträffande de skäl som motionären anfört till stöd för sitt yrkande får utskottet hänvisa till motionen II: 76.

Utskottet tillstyrker den nu föreslagna medelsanvisningen för nästa budgetår. Beträffande den i motionen II: 76 gjorda hemställan rörande skyndsamt prövning av frågan om byggande av ytterligare isbrytare förutsätter utskottet att behovet av nya isbrytare fortlöpande prövas av sjöfartsstyrelsen i samråd med övriga berörda myndigheter och intressenter. Med hänsyn härtill har utskottet ej funnit skäl till bifall till motionen i fråga.

Utskottet hemställer,

I. att riksdagen må till *Nytt isbrytarfartyg* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 11 700 000 kr.;

II. att motionen II: 76 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

41:o) **Mättnings- och rekognoseringsverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49, s. 129—132), som innebär en anslagsökning med 200 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Mättnings- och rekognoseringsverksamhet* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 1 850 000 kr.

42:o) **Ombyggnad av sjömättningsfartyg.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 50, s. 132), som avser återstoden av det för ombyggnaden i fråga beräknade medelsbehovet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ombyggnad av sjömättningsfartyg* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kr.

Hamnar och farleder

43:o) **Bidrag till handelshamnar och farleder.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 51, s. 132—134), som innebär en oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till handelshamnar och farleder* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kr.

44:o) **Statliga farledsarbeten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 52, s. 134 och 135), som innebär en anslagsökning med 75 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statliga farledsarbeten* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kr.

45:o) **Byggande av fiskehamnar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 53, s. 135 och 136), som innebär en oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggande av fiskehamnar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 3 000 000 kr.

46:o) **Underhåll och drift av statens fiskehamnar och farleder.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 54, s. 136), innebärande en anslagsminskning för nästa budgetår med 40 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Underhåll och drift av statens fiskehamnar och farleder* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 175 000 kr.

47:o) **Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 55, s. 137 och 138) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Schött m. fl.* (I: 84) och den andra inom andra kammaren av herr *Hamrin* i Kalmar *m. fl.* (II: 173), vari hemställts att riksdagen måtte till Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

Beträffande de skäl som motionärerna åberopat till stöd för sitt yrkande får utskottet hänvisa till motionen II: 173.

Utskottet. I statsverkspropositionen har anmälts att en översiktlig inventering kommer att ske av anläggningsbehoven i fråga om småbåtshamnar samt att riktlinjerna för statsbidragsgivningen till ifrågavarande ändamål bör överses. Nämnade undersökningar bör enligt departementschefens mening påskyndas så att de om möjligt kan redovisas redan i höst.

Enligt utskottets åsikt, vilken även framfördes föregående år (SU nr 10, s. 73) talar såväl den kraftiga ökningen av båtbeståndet som ökningen av inflytande bensinskattemedel för en höjning av förevarande anslag. Enligt utskottets mening är det emellertid även angeläget att medel till ifrågavarande ändamål kommer till användning på ett sätt som bäst tillgodoser berörda gruppers intressen liksom fritidsplaneringen i stort. Utskottet hälsar därför med tillfredsställelse den av departementschefen aviserade inventeringen rörande anläggningsbehoven för småbåtshamnar och förutsätter att förslag i anledning därav framlägges snarast möjligt för riksdagen. I avvaktan härpå torde anslaget böra upptas med oförändrat belopp. Yrkandena i motionerna I: 84 och II: 173 om ytterligare medelsanvisning för nästa budgetår kan utskottet således ej bifalla.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 84 och II: 173, till *Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

Sjöbefälsskolorna

48:o) **Sjöbefälsskolorna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 56, s. 138—141) att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för sjöbefälsskolorna vidtaga i statsrådsprotokollet angiven ändring, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för sjöbefälsskolorna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till **Sjöbefälsskolorna: Avlöningar** för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 3 211 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår upptaget med 2 799 000 kr.

Sjöfartsstyrelsen har föreslagit en ökning av anslaget med 445 100 kr.

Departementschefen tillstyrker, förutom vissa automatiska kostnadsuppräkningar, inrättandet av en lektorstjänst i alternativt lönegraden Ao 25 eller Ao 27 för ledningen av den sjätte sjökaptenskurs, som under de senaste åren varit anordnad vid sjöbefälsskolan i Göteborg och som kan förväntas bestå under överskådlig framtid. Samtidigt kan en extra adjunktstjänst i Ag 23 indragas. I fråga om inrättande av en extra sjunde sjökaptenskurs framhåller departementschefen, att han ämnar taga ställning till frågan, när det inför nästa läsår är möjligt att beakta dels det förefintliga utbildningsbehovet, dels det antal sökande som då anmäler sig för inträde i sjökaptensklasserna. För det fall en ny kurs anses böra inrättas, förutsättes, att kostnaderna må belasta den i sjöbefälsskolornas avlöningsstat upptagna posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal.

Utskottet har icke något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för sjöbefälsskolorna vidtaga i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1963 förordad ändring;

b) godkänna följande avlöningsstat för sjöbefälsskolorna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 345 300
2. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t	14 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 172 700
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	648 800
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	30 200
	Summa kr. 3 211 000

c) till *Sjöbefälsskolorna: Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 3 211 000 kr.

49:o) **Sjöbefälsskolorna: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 57, s. 141 och 142), som innebär en anslagshöjning med 12 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjöbefälsskolorna: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 197 000 kr.

50:o) **Sjöbefälsskolorna: Inventarier till nya skollokaler.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 58, s. 143), som innebär en anslagshöjning med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjöbefälsskolorna: Inventarier till nya skollokaler* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kr.

51:o) **Sjöbefälsskolorna: Utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 59, s. 143 och 144), som innebär en oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjöbefälsskolorna: Utrustning* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kr.

52:o) **Sjöbefälsskolorna: Fortbildningskurser m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 60, s. 145 och 146), som innebär en oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjöbefälsskolorna: Fortbildningskurser m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kr.

53:o) **Sjöbefälsskolorna: Ersättning åt författare av läroböcker m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 61, s. 146 och 147), hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjöbefälsskolorna: Ersättning åt författare av läroböcker m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 kr.

Övriga sjöfartsändamål

54:o) **Handelsflottans pensionsanstalt: Administrationskostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 62, s. 147—150) att dels godkänna av departementschefen förordad ändring i personalförteckningen för handelsflottans pensionsanstalt, dels godkänna av departementschefen förordad stat för handelsflottans pensionsanstalt, att tillämpas tills vidare fr. o. m.

budgetåret 1963/64, dels ock till Handelsflottans pensionsanstalt: Administrationskostnader för nämnda budgetår anvisa ett anslag av 1 000 kr.

Direktionen för handelsflottans pensionsanstalt har föreslagit att anslaget upptages med oförändrat belopp.

Departementschefen förordar på personalsidan bl. a. att direktörstjänsten, som f. n. är placerad i ABp 23, uppflyttas till lönegraden Ae 25. Vidare tillstyrkes, att en tjänst som kansliskrivare i Ae 11 omvandlas till befattning som assistent i Ae 15.

Vid bifall till departementschefens förslag kommer anstaltens administrationskostnader sammanlagt att uppgå till (107 000 + 15 300) 122 300 kr. För täckande härav bör enligt den fr. o. m. innevarande budgetår gällande ordningen ett lika stort belopp tagas till uppörd under anslaget av medel från den särskilda stödfonden för sjömanspensioneringen. Avdrag skall i sammanhanget endast göras för ett formellt belopp av 1 000 kr., vilket utgör den anslagsmässiga nettoutgiften.

Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot vad Kungl. Maj:t föreslagit, hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för handelsflottans pensionsanstalt, vidtagna i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1963 förordad ändring;

b) godkänna följande stat för handelsflottans pensionsanstalt, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Stat	
<i>Avlöningar</i>	
1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	11 300
2. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t	6 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	61 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	26 400
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	1 600
	107 000
<i>Omkostnader</i>	
Omkostnader, <i>förslagsvis</i>	15 300
	Summa kr. 122 300
<i>Särskilda uppöbdsmedel</i>	
Inflytande fondmedel	121 300
	Nettoutgift kr. 1 000

c) till *Handelsflottans pensionsanstalt: Administrationskostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett anslag av 1 000 kr.

55:o) **Statens sjöhistoriska museum: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 63, s. 150—152) att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för statens sjöhistoriska museum vidtaga i statsrådsprotokollet angiven ändring, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens sjöhistoriska museum, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Statens sjöhistoriska museum: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 413 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår upptaget med 361 000 kr.

Statens sjöhistoriska museums nämnd har föreslagit en ökning av anslaget med 116 800 kr.

Departementschefen tillstyrker, förutom vissa automatiska kostnadsuppräknningar, inrättandet av en tjänst som amanuens i reglerad befordringgång vid museet. Samtidigt bör emellertid det medelsutrymme indragas, som hittills stått till förfogande för arvode åt tillfällig personal.

Utskottet har icke något att erinra mot förslaget till medelsanvisning och hemställer alltså,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för statens sjöhistoriska museum vidtaga i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1963 förordad ändring;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens sjöhistoriska museum, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	124 200
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	600
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	161 600
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	120 500
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	6 100
	<hr/>
	Summa kr. 413 000

c) till *Statens sjöhistoriska museum: Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 413 000 kr.

56:o) **Statens sjöhistoriska museum: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 64, s. 152 och 153), innebärande en uppräknings av anslaget med 19 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens sjöhistoriska museum: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 68 000 kr.

57:o) **Statens sjöhistoriska museum: Underhåll och ökning av samlingarna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 65, s. 153), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens sjöhistoriska museum: Underhåll och ökning av samlingarna* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 4 000 kr.

58:o) **Läkarundersökning av sjöfolk.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 66, s. 153 och 154), som innebär en ökning av anslaget med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Läkarundersökning av sjöfolk* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 750 000 kr.

59:o) **Beredande av lägre biljettkostnader för sjöfolk vid vissa resor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 67, s. 154 och 155), innebärande en ökning av anslaget med 5 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Beredande av lägre biljettkostnader för sjöfolk vid vissa resor* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 90 000 kr.

60:o) **Avsättning till handelsflottans välfärdsfond.** Kungl. Maj:t har (punkt 68, s. 155—157), föreslagit riksdagen att till Avsättning till handelsflottans välfärdsfond för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 370 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 340 000 kr.

Handelsflottans välfärdsråd har föreslagit en ökning av anslaget med 30 000 kr.

Departementschefen har ej något att erinra mot välfärdsrådets bedömning av medelsbehovet för nästa budgetår. Vad angår de överskottsmedel från statens krigsförsäkringsnämnd, som tillfördes välfärdsfonden år 1952 och som avsågs skola användas under en tioårsperiod, hemställer departementschefen, att bemyndigande lämnas att fortsättningsvis disponera vid utgången av budgetåret 1962/63 eventuellt befintlig behållning av angivna medel för därmed avsedda investeringsändamål.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må

a) till *Avsättning till handelsflottans välfärdsfond* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 370 000 kr.;

b) medge fortsatt disposition av i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1963 angivna, från statens krigsförsäkringsnämnd till handelsflottans välfärdsfond överförda medel.

61:o) **Understöd åt skärgårdsrederier m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 69, s. 157 och 158), hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd åt skärgårdsrederier m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kr.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

62:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 70, s. 159—167) föreslagit riksdagen att dels be- myndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut vidtaga i statsrådsprotokollet angivna ändringar, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för institutet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 6 336 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 5 540 000 kr.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut har hemställt, att anslaget höjes med 1 322 900 kr.

Beträffande den närmare innebörden av institutets förslag torde få hän- visas till propositionen (s. 159—163).

I fråga om remissyttranden av *statskontoret*, *statens lönenämnd* och *riksrevisionsverket* får utskottet hänvisa till propositionen (s. 163—165).

Departementschefen tillstyrker, förutom vissa automatiska kostnadssteg- ringar, extraordinariesättning av en extra tjänst som förste byråingenjör i Ag 21 på klimatbyråns instrumentavdelning. Vidare bör enligt departements- chefens uppfattning på avdelningen en befattning som ingenjör i Ae 19 in- rättas. Härvid förutsättes, att en befattning som ingenjör i Ae 15 vid Brom- ma aerologiska station samt en som meteorolog i Ae 19 vid envar av sta- tionerna vid Bromma och Torstlanda indrages. Kansliavdelningen föreslås förstärkt med en tjänst som byrådirektör i Ag 25. Härvid bör en tjänst som förste byråsekreterare i Ae 21 överföras till anslaget till uppdragsverk- samhet.

Kostnaderna för institutets undervisningsverksamhet har för nästa budgetår beräknats till 138 700 kr. Bidraget från flygvapnet har upptagits till 109 000 kr. Då anslaget till institutets undervisning för innevarande budgetår är uppfört med 21 000 kr., äskas för nästa budgetår en höjning av medelsanvisningen för ändamålet med 8 700 kr.

Vissa redovisningstekniska fördelar står enligt departementschefens åsikt att vinna genom att undervisningsanslaget upphör. Med hänsyn härtill och då det icke torde innebära några nackdelar för institutet förordar han, att anslaget upphör med utgången av innevarande budgetår. För budgetåret 1963/64 bör i enlighet härmed under institutets allmänna avlöningsanslag beräknas medel för lärararvoden samt för löner till den för undervisningsverksamheten erforderliga biträdespersonalen. För lärararvoden beräknas 91 200 kr. Beloppet bör upptagas under en särskild anslagspost benämnd Ersättningar till timplärare. Vidare bör 32 900 kr. för avlöningar till biträdespersonal upptagas under anslagsposten Avlöningar till icke-ordinarie personal. Under institutets allmänna omkostnadsanslag bör beräknas ett belopp av 14 600 kr. Slutligen förordas att bidraget från flygvapnet i fortsättningen tillgodoföres riksstatsens inkomsttitel Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Gorthon* (I: 147) och den andra inom andra kammaren av herrar *Johansson* i Öckerö och *Carlsson* i Göteborg (II: 175), vari hemställts att riksdagen måtte besluta att ytterligare en meteorologtjänst i A 19 måtte inrättas vid väderlekstjänsten vid institutet fr. o. m. den 1 juli 1963.

Beträffande de skäl motionärerna åberopat till stöd för sitt yrkande får utskottet hänvisa till motionen II: 175.

Utskottet har ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag beträffande förevarande anslag. Detta innebär även ett avstyrkande av motionerna I: 147 och II: 175.

Utskottet hemställer,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 147 och II: 175, bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut vidtaga i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1963 förordade ändringar;

II. att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	820 100
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	1 200
3. Arvoden till sakkunniga	23 100
4. Arvoden till observatörer	1 206 700
5. Avlöningar till icke-ordinarie personal	2 751 800
6. Ersättningar till timplärare	91 200
7. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 370 800
8. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	71 100

 Summa kr. 6 336 000

b) till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut*:
Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av
 6 336 000 kr.

63:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 71, s. 167—170), som innebär en anslagsökning för nästa budgetår med 116 000 kr., hemställer utskottet,
 att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut*: *Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 381 000 kr.

64:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Underhåll av materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 72, s. 170 och 171), som innebär en anslagsökning för nästa budgetår med 45 000 kr., hemställer utskottet,
 att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut*: *Underhåll av materiel m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 615 000 kr.

65:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Nyanskaffning av instrument m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 73, s. 171 och 172), som innebär en anslagsökning med 65 000 kr. för nästa budgetår, hemställer utskottet,
 att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut*: *Nyanskaffning av instrument m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kr.

66:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Uppdragsverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 74, s. 172 och 173), som innebär en anslagsökning med 337 000 kr. för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 2 841 000 kr.

67:o) *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Väderlektjänst för luftfarten*. Kungl. Maj:t har (punkt 75, s. 174—180) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad stat för väderlektjänsten för luftfarten, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Väderlektjänst för luftfarten* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 3 787 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 3 268 000 kr.

Institutet har hemställt om en anslagsökning med 668 800 kr.

För en redovisning av innebörden av institutets förslag får utskottet hänvisa till propositionen (s. 174—177).

Beträffande remissutlåtande av *statskontoret* får utskottet hänvisa till propositionen (s. 178 och 179).

Departementschefen tillstyrker, förutom vissa automatiska kostnadsstegringar, inrättandet av en tjänst som laboratorieassistent i Ae 11. För anställning av tillfällig arbetskraft beräknas 50 000 kr. Inom ramen för detta belopp bör bestridas bl. a. avlöningskostnaderna för två kartbiträden vid Malmö—Bulltofta flygväderlektjänst.

I vad avser omkostnaderna beräknar departementschefen bl. a. för vissa löpande kostnader vid Stockholm—Arlanda flygplats ett belopp av 43 000 kr.

För anskaffning av speciell instrumentutrustning tillstyrker departementschefen inköp av en telefaxtransmitter, två telefaxrecorders samt två långvågsmottagare för telefax för en sammanlagd kostnad av 112 000 kr.

Utskottet. Vad Kungl. Maj:t föreslagit har ej givit utskottet anledning till erinran eller särskilt uttalande. Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande stat för väderlektjänsten för luftfarten, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Stat

Avlöningar

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	32 900
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	2 082 500
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	782 400

4. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, förslagsvis	41 200
	2 939 000
<i>Omkostnader</i>	
Omkostnader, förslagsvis	848 000
	Summa kr. 3 787 000

b) till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Väderlekstjänst för luftfarten* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 3 787 000 kr.

68:o) **Bidrag till väderleksstationer i Nordatlanten och på Grönland m. m.** I enlighet med Kungl Maj:ts förslag (punkt 76, s. 181 och 182), som innebär en anslagsminskning för nästa budgetår med 64 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till väderleksstationer i Nordatlanten och på Grönland m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 950 000 kr.

Byggnadsväsendet

69:o) **Byggnadsstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 77, s. 183—223) föreslagit riksdagen att dels godkänna i statsrådsprotokollet föreslagna riktlinjer för byggnadsstyrelsens verksamhet, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda de bestämmelser och att vidtaga de övergångsanordningar m. m. som erfordras i anledning av de i statsrådsprotokollet framlagda förslagen, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för byggnadsstyrelsen vidtaga i statsrådsprotokollet angivna ändringar, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för byggnadsstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Byggnadsstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 8 250 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 6 915 000 kr.

Beträffande betänkande rörande *byggnadsstyrelsens arbetsuppgifter och personalorganisation* avgivet av 1960 års *byggnadsstyrelseutredning* samt *remissutlåtanden* över betänkandet får utskottet hänvisa till propositionen (s. 183—211).

Byggnadsstyrelsen har föreslagit att anslaget ökas med 1 730 200 kr. (s. 211—216).

Departementschefen erinrar inledningsvis om den av 1962 års riksdag beslutade omorganisationen av byggnadsstyrelsen samt de frågor rörande

styrelsens arbetsuppgifter och personalorganisation som därefter återstod att lösa. Departementschefen övergår sedan till att redovisa sina ställningstaganden till byggnadsstyrelseutredningens förslag samt byggnadsstyrelsens anslagsäskanden för budgetåret 1963/64, såvitt angår avlöningsanslaget.

Departementschefen ansluter sig till utredningens principiella uppfattning att den statliga *fastighetsförvaltningen* bör koncentreras till byggnadsstyrelsen, såvida icke särskilda tungt vägande skäl talar emot en sådan anordning. Till frågan om karolinska sjukhusets fastigheter är departementschefen dock icke beredd att nu ta ställning. Denna fråga bör slutligt prövas i samband med ställningstagandet till frågan om huvudmannskapet för sjukhuset. Departementschefens ståndpunktstagande innebär, att vid sidan av byggnadsstyrelsen alltså skall finnas ett antal organ med fastighetsförvaltande uppgifter.

Beträffande fördelningen av *husbyggnadsuppgifterna* mellan byggnadsstyrelsen och andra myndigheter har utredningen föreslagit en beloppsgräns avseende byggnadsobjektens storlek som fördelningsgrund. Utredningen förordar, att denna gräns i nuläget avväges så att ny-, om- och tillbyggnadsobjekt med en beräknad byggkostnad av minst 300 000 kr. överlämnas till utförande genom byggnadsstyrelsens försorg, som i allmänhet också bör svara för projekteringen av ifrågavarande byggnadsföretag. Objekt för vilka byggkostnaderna beräknas understiga nämnda belopp samt reparations- och underhållsarbeten förutsättes således bära utföras genom vederbörande fastighetsförvaltande organ. Fördelningsgrunden föreslås tillämpad i huvudsak för byggnader för post-, tele- och luftfartsverket samt för fastighetsförvaltande myndigheter inom statens allmänna fastighetsfond och väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond, i den mån icke särskilda organ — t. ex. byggnadskommittéer — vid sidan av förvaltningsmyndigheten är verksamma för de enligt huvudregeln på byggnadsstyrelsen ankommande uppgifterna. Med hänsyn till vissa av de invändningar som framförts anser sig departementschefen bära förorda att beloppsgränsen i fråga om husbyggnadsobjekt inom televerket och väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond bestämmas till 1 000 000 kr. På grund av den pågående utredningen rörande domänverkets företagsform är departementschefen f. n. ej beredd att biträda byggnadsstyrelseutredningens förslag i vad avser detta verk. Däremot ansluter han sig till förslagen i övrigt beträffande fördelningen av husbyggnadsuppgifterna mellan byggnadsstyrelsen och berörda myndigheter och anser det bära få ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga ändringar av angivna beloppsgränser, om så visar sig påkallat.

I fråga om *personalorganisationen* tillstyrker departementschefen, förutom vissa automatiska kostnadsuppräknningar, att på utredningsbyråns programmeringsavdelning inrättas en ny tjänst som byrådirektör i Ae 25.

Intendentsbyråns fastighetsavdelning föreslås få två nya tjänster, nämligen en som kansliskrivare i Ae 11 och en som kanslibiträde i Ae 7. På hy-

resavdelningen bör inrättas en ny tjänst som byråassistent i Ae 19. Departementschefen biträder förslaget om överförande av vissa inredningsfrågor från utrikesdepartementet till byggnadsstyrelsens utrikesavdelning. I anledning härav bör avdelningen förstärkas med en byrådirektör i Ae 25, en intendent i Ae 23, en byråassistent i Ae 19, en kontorist i Ae 9 och ett kansli-biträde i Ae 7.

I likhet med ett stort antal remissinstanser anser departementschefen planbyråns verksamhet vara av synnerligen stor betydelse, och han ansluter sig till de av utredningen angivna riktlinjerna för byråns verksamhet.

I fråga om tekniska byrån tillstyrkes att en installationsteknisk avdelning tillskapas. Den nuvarande materialavdelningen bör i fortsättningen benämnas byggnadstekniska avdelningen. Av de föreslagna nya tjänsterna på byrån förordas en tjänst som avdelningsdirektör i Be 1 och en som byrådirektör i Ae 27, båda på installationstekniska avdelningen, samt en som byrådirektör i Ae 25 på konstruktionsavdelningen.

Beträffande projekteringsbyråernas verksamhet har utredningen bl. a. föreslagit, att vid ledningen av styrelsens projekteringsverksamhet ett vidgat normerings-, typiserings- och standardiseringsarbete kommer till stånd inom styrelsen. Till dessa riktlinjer och förslag ansluter departementschefen sig helt. Departementschefen förutsätter, att styrelsen utför egen projektering till viss mindre del.

Departementschefen har icke någon erinran mot utredningens förslag om tillskapandet av en särskild utredningssektion inom kalkylavdelningen men kan icke tillstyrka inrättandet av en ny tjänst som extra ordinarie byrådirektör på avdelningen.

Utredningens väsentligaste organisationsförslag avser byggnadsbyrån. I korthet innebär förslaget, att den regionala organisationen utbygges och ges vidgade uppgifter, befogenheter och ansvar samtidigt som den centrala organisationen nedskäres och ges en efter den minskade verksamheten anpassad struktur. Den regionala organisationen förutsättes omfatta fem byggnadsavdelningar vilka skall ha hand om verksamheten inom byggnads-, vvs- och el-facken vad gäller såväl entreprenad- som egenregiföretag. Antalet distrikt skulle således minska med två. Förslaget innebär, att byggnadsavdelningarna skall höra till byggnadsbyrån och att planeringen, ledningen och kontrollen av deras verksamhet skall utövas centralt. Byråns nuvarande indelning efter fack och företagsform brytes och byrån organiseras funktionellt i två avdelningar, planeringsavdelningen och upphandlingsavdelningen, varjämte en särskild arbetsgrupp för inspektion och besiktning tillskapas direkt under byggnadschefen. Jämfört med den beräkning av byråns personalbehov vid oförändrad organisation, som verkställdes för budgetåret 1963/64, innebär förslaget en minskning med ett tjugotal tjänster, vilket skulle betyda en besparing i fråga om lönekostnader av storleksordningen 0,5 mkr.

Departementschefen har endast några smärre invändningar mot utredningens förslag rörande byggnadsbyrån och byggnadsavdelningarna. Sålunda anser han sig icke kunna tillstyrka, att byggnadsstyrelsen skall äga bestämma byggnadsavdelningarnas antal och stationeringsorter. Det bör enligt hans mening ankomma på Kungl. Maj:t att efter framställning av styrelsen besluta i dessa frågor. Däremot torde det, i enlighet med gällande instruktion, få ankomma på styrelsen att besluta om den närmare fördelningen av befogenheterna mellan byggnadsavdelningarna och den centrala byggnadsbyrån. Vidare tillstyrkes de föreslagna nya tjänsterna för byggnadsverksamheten. På byggnadsbyråns planeringsavdelning bör sålunda enligt departementschefens mening inrättas en tjänst som byrådirektör i Ae 25. För den föreslagna inspektions- och besiktningsgruppen bör tillskapas två tjänster som överinspektör i Be 1. Inom byggnadsavdelningarna torde inrättas fem befattningar som byggnadsdirektör i Be 1, två som förste byggnadsinspektör i Ae 25, en som byggnadsinspektör i Ae 23 och en som byggnadsinspektör i Ae 21. I enlighet med styrelsens förslag bör indragning ske av följande tjänster nämligen en tjänst som avdelningsdirektör i Be 1, en som byrådirektör i Ae 27 samt nio som byråingenjör i Ae 21. Vidare förordas ändrad lönegradsplacering för ett antal befintliga tjänster.

Utredningen har slutligen behandlat vissa anslagsfrågor. Sålunda föreslås att del för innevarande budgetår för planbyråns och tekniska byråns räkning under avlöningsanslaget anvisade beloppet om 60 000 kr. för särskilda utredningar och arvoden till viss expertis m. m. för budgetåret 1963/64 höjes till 200 000 kr. Beloppet föreslås även få användas inom kulturhistoriska byrån. Utredningen förordar samtidigt att ifrågavarande belopp anvisas såsom ett särskilt reservationsanslag. Departementschefen föreslår att sammanlagt 100 000 kr. beräknas för de av utredningen angivna ändamålen.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Knut Johansson* och *Einar Eriksson* (I: 242) och den andra inom andra kammaren av herr *Adamsson m. fl.* (II: 284), har hemställts att riksdagen måtte dels (p. 77) fastställa en i motionerna föreslagen avlöningsstat för byggnadsstyrelsen, dels till Byggnadsstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 8 381 700 kr., dels ock (p. 78) till Byggnadsstyrelsen: Omkostnader för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 998 000 kr.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Hagberg m. fl.* (I: 494) och den andra inom andra kammaren av herr *Heckscher m. fl.* (II: 595), har hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad i motionerna anförts rörande metodiken för samhällsplaneringen med vad därtill hör.

Beträffande de skäl som motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden får utskottet hänvisa till motionerna I: 242 och II: 595.

Utskottet. På grundval av betänkande av byggnadsstyrelseutredningen och byggnadsstyrelsens petita har departementschefen framlagt förslag rörande omfattningen av byggnadsstyrelsens fastighetsförvaltning, byggnadsverksamhet och personalorganisation m. m. Fastighetsförvaltningen anses i princip böra koncentreras till byggnadsstyrelsen. Beträffande byggnadsverksamheten förordas som grund för fördelningen mellan styrelsen och andra myndigheter en beloppsgräns, vilken i nuläget bör sättas till 300 000 kr. med undantag för televerket och väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förrådsfond där beloppsgränsen föreslås bli 1 mkr. I fråga om personalorganisationen föreslås vissa personalförstärkningar och smärre organisationsförändringar. I sistnämnda hänseende föreslås sålunda i vad avser byggnadsbyrån en utbyggnad av den regionala organisationen.

I motionerna I: 242 och II: 284 har hemställts om viss ytterligare personalförstärkning av planbyrån och ökade medel för utredningar samt publikationstryck. I nu nämnda motioner samt i motionerna I: 494 och II: 595 har understrukits behovet av ökad information till i första hand kommunerna från byggnadsstyrelsens planbyrå. I sistnämnda motioner har vidare framförts synpunkter på metodiken vid samhällsplaneringen. Utskottet, som är medvetet om värdet av den ej obetydliga information som sker inom förevarande område, vill i anslutning härtill kraftigt understryka angelägenheten av att byggnadsstyrelsen fortsättningsvis erhåller de resurser för angivna verksamhet som den växande betydelsen av effektiv samhällsplanering ger anledning till. I den mån åtgärder i antydd riktning är motiverade redan under nästa budgetår torde styrelsen inom ramen för tillgängliga medel kunna vidta sådana åtgärder för att ge kommunerna ökad service i fråga om råd och anvisningar på ifrågavarande område. Med hänsyn till det anförda anser sig utskottet ej kunna biträda motionerna I: 242 och II: 284. Beträffande den vidare frågan rörande samhällsplaneringen i stort kan utskottet i huvudsak ansluta sig till de i motionerna I: 494 och II: 595 framförda synpunkterna rörande behovet av översyn i vissa avseenden på ifrågavarande områden. Utskottet vill i sammanhanget understryka vikten av att de i propositionen nr 98 till 1962 års riksdag aviserade undersökningarna rörande samhällsplaneringens organisation snarast genomföres.

Då Kungl. Maj:ts förslag i övrigt inte givit anledning till erinran eller särskilt uttalande får utskottet hemställa,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 242 och II: 284, nämnda motioner såvitt nu är i fråga,

a) godkänna i stadsrådsprotokollet över kommunikations-

ärenden för den 3 januari 1963 föreslagna riktlinjer för byggnadsstyrelsens verksamhet m. m.;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda de bestämmelser och att vidtaga de övergångsanordningar m. m. som erfordras i anledning av de i statsrådsprotokollet framlagda förslagen;

c) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för byggnadsstyrelsen som föranledes av de i statsrådsprotokollet framlagda förslagen;

d) godkänna följande avlöningsstat för byggnadsstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 432 900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	11 200
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	4 287 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	2 404 600
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	113 900
Summa kr. 8 250 000	

c) till *Byggnadsstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 8 250 000 kr.;

II. att motionerna I: 494 och II: 595, såvitt nu är i fråga, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

70:o) **Byggnadsstyrelsen: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 78, s. 224—226) föreslagit riksdagen att till *Byggnadsstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 948 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 801 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en uppräknig av anslaget med 147 000 kr.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft de under punkten 69 redovisade *motionerna I: 242* och *II: 284*, i vad de berör förevarande anslag.

Utskottet. Under hänvisning till vad utskottet under föregående punkt anför, hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till *Kungl. Maj:ts* förslag samt med avslag å *motionerna I: 242* och *II: 284*, nämnda *motioner* såvitt nu är i fråga, till *Byggnadsstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 948 000 kr.

71:o) **Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 79, s. 226 och 227) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 700 000 kr.

72:o) **Länsarkitektorganisationen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 80, s. 227 och 228) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för länsarkitektorganisationen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Länsarkitektorganisationen: Avlöningar för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 6 798 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 5 974 000 kr.

Byggnadsstyrelsen har föreslagit, att anslaget ökas med 897 500 kr.

Departementschefen har förutom vissa automatiska kostnadsstegringar tillstyrkt att medel anvisas för en tjänst som maskinist i Ae 11 för den fasta maskinanläggningen i Kristianstad.

Utskottet har ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för länsarkitektorganisationen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 063 100
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	3 155 100
3. Avlöningar till biträdande ingenjörer och arkitekter m. fl., <i>förslagsvis</i>	476 500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	2 018 700
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	84 600
	Summa kr. 6 798 000

b) till *Länsarkitektorganisationen: Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 6 798 000 kr.

73:o) **Länsarkitektorganisationen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 81, s. 228 och 229), som innebär en anslagsökning för nästa budgetår med 29 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsarkitektorganisationen: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 596 000 kr.

74:o) **Bidrag till upprättande av regionplaner m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 82, s. 229 och 230), som innebär en med 600 000 kr. minskad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till upprättande av regionplaner m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kr.

75:o) **Ersättningar på grund av förbud mot bebyggelse m. m. inom vissa strandområden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 83, s. 230), som innebär en med 10 000 kr. ökad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättningar på grund av förbud mot bebyggelse m. m. inom vissa strandområden* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 50 000 kr.

Tekniska institut

76:o) **Statens väginstitut.** Kungl. Maj:t har (punkt 84, s. 231—236) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för statens väginstitut vidtaga i statsrådsprotokollet angivna ändringar, dels godkänna av departementschefen förordad stat för statens väginstitut, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Statens väginstitut för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 385 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 1 122 000 kr.

Direktionen för statens väginstitut har hemställt om en anslagshöjning av 851 700 kr.

Beträffande den närmare innebörden av direktionens förslag torde få hänvisas till propositionen (s. 231—234).

Kungl. Maj:ts förslag innebär, förutom en anslagsuppräknning med hänsyn till automatiska kostnadsstegringar,

att under allmänna verksamheten inrättas en tjänst som ingenjör i Ae 19 för biblioteksverksamheten på tekniska kansliet samt en tjänst som förste forskningsingenjör i Ae 25 på maskintekniska avdelningen,

att omkostnaderna för institutets allmänna verksamhet uppräknas med 40 000 kr.,

samt att uppördsmedlen uppräknas med 114 000 kr.

Utskottet har ansett sig böra godtaga Kungl. Maj:ts förslag beträffande anslag till statens väginstitut för nästa budgetår och hemställen,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för statens väginstitut vidtaga i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1963 förordade ändringar;

b) godkänna följande stat för statens väginstitut, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Stat

Avlöningar

Statens väginstituts verksamhet i allmänhet

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	343 700
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	572 900
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	394 100
4. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	18 400
	<hr/>
	1 329 100

Statens väginstituts verksamhet för särskilda uppdragsgivares räkning

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	749 900
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	322 500
3. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	15 000
	<hr/>
	1 087 400

Summa kr. 2 416 500

Omkostnader

1. Statens väginstituts verksamhet i allmänhet, <i>förslagsvis</i>	273 500
2. Statens väginstituts verksamhet för särskilda uppdragsgivares räkning, <i>förslagsvis</i>	400 000
	<hr/>
	673 500

Summa kr. 3 090 000

Särskilda uppbördsmedel

Ersättningar för tillfälliga uppdrag m. m.	1 705 000
	<hr/>
	Nettoutgift kr. 1 385 000

c) till *Statens väginstitut* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 385 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

77:o) *Statens väginstitut: Utrustning.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 85, s. 236 och 237), som innebär en med 15 000 kr. ökad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens väginstitut: Utrustning* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 105 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

78:o) *Statens geotekniska institut: Avlöningar.* Kungl. Maj:t har (punkt 86, s. 237—255) föreslagit riksdagen att dels godkänna i statsrådsprotokollet föreslagna riktlinjer för omorganisation av statens geotekniska institut, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för statens geotekniska institut vidtaga i statsrådsprotokollet angivna ändringar, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens geotekniska institut, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till *Statens geotekniska institut: Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 982 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 1 181 000 kr.

Beträffande betänkande avgivet av *utredningen rörande statens geotekniska instituts arbetsuppgifter och organisation* samt *remissutlåtanden* över betänkandet får utskottet hänvisa till propositionen (s. 237—248).

Direktionen för statens geotekniska institut har hemställt att anslaget höjes med 938 000 kr.

Beträffande den närmare innebörden av direktionens skrivelse torde få hänvisas till propositionen (s. 248—252).

Departementschefen anför att utredningens förslag i huvudsak innebär följande.

»Den forskningsavdelning och den konsultationsavdelning, vilka nu finnes vid institutet, bör enligt utredningen båda tilldelas såväl forsknings- som konsultationsuppgifter. Härjämte föreslås ytterligare en avdelning för forskning och konsultation inrättad. De inom nuvarande forskningsavdelning och konsultationsavdelning befintliga laboratorierna bör brytas ut och bilda en avdelning för laboratorier. Maskintekniska avdelningen bör benämnas

mekaniska avdelningen. Det kamerala kansliet förordar utredningen ombildat till ett administrativt-kameralt kansli. Vidare föreslås, att ett tekniskt kansli inrättas. Antalet ledamöter i direktionen bör minskas från tolv till sex. Utredningen föreslår vidare, att de båda anslagsposterna avseende uppdragsverksamheten brytes ut ur institutets avlönings- och omkostnadsstat och sammanföres till ett särskilt förslagsanslag, för vilket en stat avseende avlöningar och omkostnader för uppdragsverksamheten bör fastställas. För dispositionen av detta anslag bör enligt utredningen föreskrivas, att utgifterna inte får överstiga 80 % av inkomsterna av uppdragsverksamheten. Den tekniska upprustningen av institutet, som beräknas till totalt 590 000 kr., föreslås genomförd under en femårsperiod.»

Härefter övergår departementschefen till att redovisa sina ställningstaganden till utredningens förslag och direktionens äskanden. För egen del är departementschefen av den uppfattningen att en förstärkning av geotekniska institutets resurser är angelägen med hänsyn till utvecklingens krav på vidgade forskningsinsatser i samband med den ökade anläggningsverksamheten i vägar, kraftverk, byggnader m. m. Utredningens förslag till organisation innebär, att institutet organisatoriskt sett får den stadga som är nödvändig. Departementschefen biträder därför utredningens förslag i denna del men anser sig icke kunna förorda att en tredje avdelning för forskning och konsultation inrättas.

För den allmänna verksamheten förordas följande nya tjänster, nämligen en tjänst som avdelningsdirektör i Be 1 och en som ritbiträde i högst Ae 7 på forsknings- och konsultationsavdelningarna, en som förste forskningsingenjör i Ae 25 på maskintekniska avdelningens mätsektion samt en som laboratoriechef i Be 1 på laboratorierna. För uppdragsverksamheten förordas på forsknings- och konsultationsavdelningarna två befattningar som statsgeotekniker i Ae 27.

Vidare förordas, att på det administrativt-kamerala kansliet inrättas en byrådirektörstjänst i Ae 25 och en kontorsskrivartjänst i Ao 13, varvid en tjänst som kamrer i Ae 17/Ag 23 och en som kontorsskrivare i Ae 9/Ag 13 utgår. På verkstaden föreslås en tjänst som förrådsmästare i Ae 13 varvid en tjänst som förrådsförmän i Ae 9 utgår. Kostnaderna för samtliga dessa tjänster torde höra bestridas av medel från den allmänna verksamheten.

I övrigt biträder departementschefen hl. a. utredningens förslag att ett särskilt förslagsanslag upptages för uppdragsverksamheten. Under anslaget bör en särskild stat för avlöningar och omkostnader fastställas.

Utskottet har ej funnit anledning till erinran eller särskilt uttalande rörande Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må

- a) godkänna i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1963 föreslagna riktlinjer för organisation av statens geotekniska institut;

- b) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för statens geotekniska institut som föranledes av de i statsrådsprotokollet framlagda förslagen;
- c) godkänna följande avlöningsstat för statens geotekniska institut, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	132 200
2. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t	6 800
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	540 800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	289 200
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	13 000
Summa kr. 982 000	

d) till *Statens geotekniska institut*: *Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 982 000 kr.

79:o) **Statens geotekniska institut: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 87, s. 255—257) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens geotekniska institut: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 129 000 kr.

80:o) **Statens geotekniska institut: Uppdragsverksamhet.** Kungl. Maj:t har (punkt 88, s. 257 och 258) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad stat för statens geotekniska instituts uppdragsverksamhet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till *Statens geotekniska institut: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 444 000 kr.

Departementschefen har under förevarande anslag upptagit avlöningar och omkostnader för uppdragsverksamheten. I sammanhanget anför departementschefen att innan närmare erfarenheter vunnits av den omläggning av anslagen för geotekniska institutet, som förordas, han icke är beredd att tillstyrka utredningens förslag rörande dispositionen av här ifrågasvarande anslag. Departementschefen förordar i stället, att för institutets anslag meddelas samma dispositionsföreskrifter som f. n. gäller för statens provningsanstalts motsvarande anslag. Detta innebär, att institutet av anslaget får disponera sammanlagt högst ett belopp motsvarande de ersättningar institutet betingar sig av uppdragsgivare, efter frånräkning av de i ersättningarna ingående tilläggen för pensions- och kapitalkostnader m. m.

Utskottet. Vad Kungl. Maj:t föreslagit har ej givit utskottet anledning till erinran. Utskottet får därför hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande stat för statens geotekniska instituts uppdragsverksamhet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Stat	
<i>Avlöningar</i>	
1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	600 300
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	253 900
3. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	11 800
	866 000
<i>Omkostnader</i>	
Omkostnader, <i>förslagsvis</i>	578 000
	Summa kr. 1 444 000

b) till *Statens geotekniska institut: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 1 444 000 kr.

81:o) **Statens geotekniska institut: Utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 89, s. 258 och 259), hemställer utskottet, att riksdagen må till *Statens geotekniska institut: Utrustning* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kr.

Statens elektriska inspektion m. m.

82:o) **Statens elektriska inspektion: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 90, s. 260—262), innebärande en uppräknig av anslaget med 120 000 kr. för nästa budgetår, hemställer utskottet, att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för statens elektriska inspektion vidtaga i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1963 förordade ändringar;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens elektriska inspektion, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

<i>Avlöningsstat</i>	
1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	278 600
2. Avlöningar till tillfällig personal, <i>förslagsvis</i>	55 000

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	231 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	219 200
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	10 200
	Summa kr. 794 000

c) till *Statens elektriska inspektion*: *Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 794 000 kr.

83:o) **Statens elektriska inspektion: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 91, s. 262), vilket innebär en nedräkning av anslaget för nästa budgetår med 1 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens elektriska inspektion: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 62 000 kr.

84:o) **Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 92, s. 263), som innebär en uppräkning av anslaget för nästa budgetår med 2 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 9 000 kr.

Djurgårdsnämnden

85:o) **Djurgårdsnämnden: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 93, s. 264 och 265) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för djurgårdsnämnden, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64, dels ock till Djurgårdsnämnden: *Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 212 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 190 000 kr.

Djurgårdsnämnden har hemställt att anslaget höjes med 30 700 kr.

Beträffande den närmare innebörden av nämndens förslag torde få hänvisas till propositionen (s. 264).

Departementschefen anför bl. a. att enligt statsmakternas beslut djurgårdsnämnden skall avvecklas fr. o. m. den 1 juli 1964 och dess kvarstående uppgifter överföras till byggnadsstyrelsen. Med anledning härav kan han icke biträda nämndens förslag till anställning av tillfällig personal.

Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för djurgårdsnämnden, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Avlöningsstat

1. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t	21 600
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	139 900
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	47 700
4. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	2 800
	<hr/>
	Summa kr. 212 000

b) till *Djurgårdsnämnden*: *Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 212 000 kr.

86:o) **Djurgårdsnämnden: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 94, s. 265), som innebär en uppräknig av anslaget med 4 000 kr. för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Djurgårdsnämnden*: *Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 17 000 kr.

Diverse

87:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 95, s. 266) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 2 325 000 kr.

88:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 96, s. 266) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 6 260 000 kr.

89:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Sjöfartsstyrelsens delfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 97, s. 266 och 267) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Sjöfartsstyrelsens delfond* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 957 000 kr.

90:o) **Ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 100, s. 277 och 278), som innebär en med 10 700 000 kr. ökad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 60 700 000 kr.

91:o) **Kostnader för vissa nämnder m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 101, s. 278) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för vissa nämnder m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 20 000 kr.

92:o) **Bidrag till vissa internationella sammanslutningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 102, s. 278—282), som innebär en uppräknig av anslaget med 396 000 kr. för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till vissa internationella sammanslutningar m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 511 000 kr.

93:o) **Geotekniska undersökningar i Götaälvdalen m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 103, s. 282—285), som innebär en med 15 000 kr. ökad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Geotekniska undersökningar i Götaälvdalen m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kr.

94:o) **Viss beredskapsutrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 104, s. 285), som innebär en nedräkning av anslaget med 50 000 kr. för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Viss beredskapsutrustning* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kr.

Luftfartsfonden

95:o) **Underskott å luftfartsfonden.** Kungl. Maj:t har (punkt 106, s. 287—296) föreslagit riksdagen att för Luftfartsfonden å riksstaten för budgetåret 1963/64 upptaga ett underskott av 12 300 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 15 000 000 kr.

Luftfartsstyrelsen har beräknat underskottet för nästa budgetår till 20 350 000 kr. (s. 287—294).

Departementschefen redogör inledningsvis för pågående rationaliseringsundersökningar inom luftfartsverket och beslutade avgiftshöjningar för att nedbringa luftfartsverkets underskott, vilket för innevarande budgetår uppskattas till 16,8 mkr. Vidare anmäler departementschefen en utredning om luftfartsverkets framtida ställning.

Beträffande styrelsens organisation biträder departementschefen förslagen om inrättande av en tjänst som byrådirektör i Ae 27 på kanslibyrån, en tjänst som förste byråsekreterare i Ae 21 på kanslibyrån, en tjänst som ingenjör i Ae 17 på luftfartsinspektionen samt överflyttning av en tjänst som förste trafikexpeditör i Ae 13 från flygplatsorganisationen till styrelsen. Vidare tillstyrker han att medel beräknas till en ny kontorsbiträdestjänst i högst Ae 5, till ökade kostnader för examensprov, till besiktningarsvoden åt personer utanför styrelsen samt till anlitande av utomstående specialister för viss tidsbegränsad typgranskning.

I fråga om flygplatsorganisationens avlöningar tillstyrkes, förutom vissa automatiska kostnadsökningar, en ny tjänst som assistent i Ae 17 vid Arlanda flygplats. För underhåll m. m. av flygplatser beräknas 150 000 kr. mindre än vad styrelsen upptagit.

Under posten diverse utgifter har luftfartsstyrelsen föreslagit bidrag om inalles 63 000 kr. till Svenska aeroklubben (KSAK) för anordnande av flygutbildningskurser och för anställande av en flygsäkerhetsinspektör. Enligt departementschefens åsikt ger utredningen i ärendet icke tillräckligt underlag för ett ställningstagande i frågan. Förslaget aktualiserar spørsmålet om finansieringen av luftfartsinspektionens verksamhet liksom även behovet av klara gränslinjer mellan den statliga inspektionsmyndigheten och den verksamhet som skall kontrolleras ur säkerhetssynpunkt. Enligt departementschefens mening bör en prövning av dessa spørsmål lämpligen ingå i det uppdrag som lämnats utredningen rörande luftfartsverkets framtida ställning. Departementschefen ämnar därför föreslå Kungl. Maj:t att uppdraga åt utredningen att överväga även dessa frågor. Om det befinnes erforderligt — med hänsyn bl. a. till flygsäkerheten på här ifrågavarande område samt till inspektionens möjligheter att fullgöra sina instruktionsmässiga uppgifter — bör utredningen utan att avvakta resultatet av utredningens arbete i övrigt framlägga särskilt förslag i denna del. Departementschefen är således ej beredd att förorda något bidrag till KSAK för nästa budgetår.

Totalt beräknas luftfartsverkets driftkostnader till ca 51,4 mkr. och inkomsterna till 39,1 mkr., varför underskottet kan beräknas till 12,3 mkr. för budgetåret 1963/64.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehåft dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren

av herr *Ringaby m. fl.* (I: 423) och den andra inom andra kammaren av herr *Bohman m. fl.* (II: 508), vari hemställtts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att Kungl. Maj:t i avvaktan på slutförandet av pågående och beslutade utredningar rörande luftfartsverkets ekonomi m. m. måtte ompröva de statliga avgifterna för vissa mindre bärkraftiga inrikes flyglinjer;

dets två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Isacson* (I: 357) och den andra inom andra kammaren av herr *Edlund m. fl.* (II: 413), vari hemställtts att riksdagen må medgiva att luftfartsstyrelsen må använda 63 000 kr. för i motionerna angivna flygsäkerhetsfrämjande åtgärder;

dels ock en inom andra kammaren av herrar *Carlsson* i Stockholm och *Rimmerfors* väckt motion (II: 610), vari hemställtts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära, att erforderliga åtgärder vidtas för att enligt tidigare ordning medge en destinerings av den inomnordiska propellerdrivna lufttrafiken till Bromma i stället för som nu till Arlanda samt att en resvaneundersökning och trafikteknisk utredning måtte företas i fråga om transporterna från stockholmsområdet till Arlanda i syfte att bereda underlag för en bedömning av möjliga utvägar att bereda en någorlunda godtagbar trafikservice även för den övriga flygtrafiken på Arlanda, så att flygfältets användbarhet för modern flygtransportservice i möjligaste mån förbättras.

Beträffande de skäl som motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden hänvisas till motionerna II: 508, II: 413 och II: 610.

Utskottet. Underskottet å luftfartsfonden, vilket för innevarande budgetår beräknas uppgå till 16,8 mkr., föreslås av Kungl. Maj:t skola upptagas till 12,3 mkr. för budgetåret 1963/64. För att åstadkomma en sådan reduktion av underskottet har Kungl. Maj:t i samråd med vederbörande myndigheter i Danmark och Norge beslutat vissa avgiftshöjningar. I motionerna I: 423 och II: 508 har yrkats på en omprövning av de statliga avgifterna för vissa mindre bärkraftiga flyglinjer i avvaktan på slutförandet av pågående utredningar rörande luftfartsverkets ekonomi m. m. Enligt utskottets mening bör strävan vara att luftfartsverkets intäkter — i likhet med statens affärsdrivande verksamhet över huvud — i princip bör täcka kostnaderna för de anordningar och tjänster verket tillhandahåller flygföretag och andra. Ett avsteg från denna grundprincip har emellertid ansetts motiverat i det civila flygets uppbyggnadsskede, vilket bl. a. tagit sig uttryck i de betydande underskott som årligen redovisats för luftfartsfonden. Utskottet vill i sammanhanget vidare erinra om att i direktiven till utredningen rörande luftfartsverkets framtida ställning, vilken numera tillsatts, anförts att principen om full kostnadstäckning inte innebär att man bör kräva att en flygplats måste bära sig de första åren utan bedömningen bör i princip avse en lämpligt avvägd längre tidsperiod. Då såvitt utskottet kan finna luftfartsverkets avgifter fastställas under hänsynstagande till

flygets ringa bärkraft i ett uppbyggande skede kan utskottet ej tillstyrka motionerna I: 423 och II: 508.

I motionerna I: 357 och II: 413 har hemställts, att luftfartsstyrelsen må använda 63 000 kr. för vissa flygsäkerhetsfrämjande åtgärder. Utskottet vill i sammanhanget erinra om att departementschefen i statsverkspropositionen anfört att luftfartsstyrelsens utredning i berörda fråga inte givit tillräckligt underlag för ett ställningstagande samt att förslaget aktualiserat en utredning om luftfartsinspektionens verksamhet och finansieringen därav. Prövningen av dessa spörsmål har förordats ske av utredningen rörande luftfartsverkets framtida ställning som — om det befinnes erforderligt med hänsyn till bl. a. flygsäkerheten — bör utan att avvakta resultatet av utredningens arbete i övrigt framlägga särskilt förslag i berörda del. Med hänsyn till vad departementschefen anfört kan utskottet ej tillstyrka motionerna I: 357 och II: 413.

Vidare har i motionen II: 610 hemställts om åtgärder i syfte att förflytta den propellerdrivna inomnordiska luftfarten från Arlanda till Bromma. Utskottet vill i sammanhanget erinra om att ifrågavarande spörsmål varit föremål för behandling inom Nordiska rådet. Av de yttranden som därvid inhämtats från bl. a. luftfartsstyrelsen och SAS framgår att en överflyttning av ifrågavarande trafik ej skulle innebära några påtagliga fördelar för trafikanterna men däremot väsentliga nackdelar samtidigt som åtgärden i fråga skulle medföra icke oväsentliga kostnadsökningar för luftfartsverket och SAS. Med hänsyn härtill och då man har skäl förutsätta en fortsatt förbättring av terminaltransporterna till Arlanda kan utskottet ej biträda motionen II: 610.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt anfört och föreslagit har ej givit utskottet anledning till erinran eller särskilt uttalande. Utskottet får därför hemställa,

I. att riksdagen må för *Luftfartsfonden* å riksstaten för budgetåret 1963/64 upptaga ett underskott av 12 300 000 kr.;

II. att motionerna I: 423 och II: 508 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

III. att motionerna I: 357 och II: 413 icke må av riksdagen bifallas;

IV. att motionen II: 610 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Uppskjutna frågor

96:o) **Uppskjutna frågor.** Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtande beträffande Kungl. Maj:ts under följande punkter framlagda förslag, nämligen

punkten 18: Kostnader för övergång till högertrafik,
punkten 33: Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande,

punkten 98: Driftbidrag till statens järnvägar,

punkten 99: Bidrag till viss busstrafik m. m. samt

punkten 105: Underskott å statens järnvägars fond,
vilket utskottet härmed får för riksdagen
anmäla.

Stockholm den 26 mars 1963

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Boman, Einar Persson, Birger Andersson, Axel Johannes Andersson, Virgin, Fritz Persson, Rikard Svensson, fru Wallentheim, herrar Bengtson, Mårtensson, Kaijser, Nils Theodor Larsson, Källqvist och Rönneberg; samt

från andra kammaren: herrar Staxäng, Petterson i Degerfors, Gustafsson i Stockholm, Svensson i Stenkyrka, Blidfors, Almgren, fröken Elmén, herrar Svensson i Ljungskile, Johansson i Norrköping, Carbell, Fagerlund, Gustafsson i Kårby, Löfroth, Källenius och Heidenberg.

Reservationer

1) vid *punkten 11* (Allmän översikt över beräkningen av vägenslagen m. m. Anslagen till vägunderhåll och vägbyggnader)

A. beträffande anslagen till byggande av vägar och broar av herrar *Boman, Axel Johannes Andersson, Virgin, Bengtson, Kaijser, Nils Theodor Larsson, Källqvist, Staxäng, Svensson* i Stenkyrka, fröken *Elmén*, herrar *Svensson* i Ljungskile, *Gustafsson* i Kärby, *Löfroth* och *Källenius*, vilka ansett att

dels det avsnitt i utskottets yttrande, som på s. 26 börjar med »Vid fjolårets» och på s. 27 slutar med »angivna perioden», bort ha följande lydelse:

»Vid fjolårets riksdag underströk utskottet angelägenheten av att väg- och vattenbyggnadsstyrelsens planering och samordning av vägbyggnadsverksamheten i görligaste mån underlättas genom att riktlinjer för vägpolitiken under ett begränsat antal år uppdrages. Utskottet har också tidigare kraftigt understrukt nödvändigheten av att en flerårig plan fastställs för väginvesteringarna (jfr SU 1958: 6 och 1959: 6). Det har därvid framhållits att förutsättningarna för en från såväl tekniska som ekonomiska synpunkter rationellt bedriven vägbyggnadsverksamhet är en investeringspolitik som ger möjligheter till en mera långsiktig arbetsplanering utan ändringar år från år. Endast härigenom blir det möjligt att utnyttja de fördelar som står att vinna genom övergång från mindre till större arbetsföretag på sätt riksdagen tidigare förordat. Ovissheten om de kommande årens medeltilldelning förhindrar i stor utsträckning utläggandet av större entreprenader, varjämte överblicken av behovet och sysselsättningen i fråga om väg- och vattenbyggnadsverkets egen arbetskraft försvåras.

Det anförda torde allttjämt äga giltighet, och det är i hög grad angeläget att den ordinarie vägbyggnadsverksamheten får grundas på en lägsta ram för investeringarnas storlek under en flerårsperiod. För att åstadkomma den planmässighet och samordning som eftersträvas i vägbyggnadsverksamheten är det nämligen, som av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i skilda sammanhang framhållits, nödvändigt att ha tillgång till ordinarie medel av viss storleksordning samt att ha kännedom om anslagens storlek under den period planeringsarbetet avser. Genom att väginvesteringarna utgör en betydande del av den offentliga sektorn kan de å andra sidan icke vara opåverkade av konjunkturpolitiska åtgärder. Målet bör sålunda vara att anvisningen av ordinarie medel beräknas på längre sikt än ett år samt att de större eller mindre fluktuationer i den totala verksamhetens omfattning, som betingas av förskjutningar i ena eller andra riktningen av det allmänna sysselsättningsläget, regleras över anslagen till beredskapsarbeten. Bortsett från att ett uttalande från riksdagens sida till förmån för en flerårig investeringsserie inte under *alla* förhållanden kan vara

bindande är det dock ägnat att giva ökad fasthet åt verksamhetens inriktning.

Utskottet vill i detta sammanhang erinra om vad departementschefen i statsverkspropositionen anfört rörande riktlinjerna för flerårsplaneringen för åren 1964—1968. I anslutning till därvid omnämnda överläggningar mellan representanter för kommunikationsdepartementet och väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har sedermera inom departementet upprättats en promemoria angående utarbetandet av flerårsplanerna för nämnda period, vari bl. a. uttalats att dessa bör göras upp på basis av en oförändrad medelstildelning av 500 mkr. till det ordinarie vägbyggandet under ettvarvt av åren i perioden. Detta har dock uttryckligen förklarats icke innebära något ställningstagande i förväg till de anslagsbelopp som för ifrågakvarande budgetår skall anvisas under de ordinarie vägbyggnadsanslagen. Utskottet, som icke vill förringa värdet av uttalandet, avser emellertid — på av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen anförda skäl — den av styrelsen förordade serien böra läggas till grund för den fortsatta investeringsverksamheten. Även om utskottet till fullo inser vikten av de statsfinansiella och samhällsekonomiska synpunkter som därvidlag också måste beaktas, tillstyrker utskottet sålunda i princip de i motionerna I: 354 och II: 416, I: 426 och II: 507, I: 420 och II: 510 samt I: 353 och II: 421 framförda yrkandena härom.

Departementschefens förslag att överföra anslaget Vissa vägbyggnadsarbeten till de ordinarie väganslagen ger i och för sig icke anledning till erinran från utskottets sida. En uppräknig av de ordinarie anslagen med motsvarande belopp bör dock, såsom i motionerna I: 354 och II: 416, I: 426 och II: 507 samt I: 419 och II: 511 yrkats, ske och nämnda anslag följaktligen upptagas med ett sammanlagt belopp av 520 mkr. Beträffande fördelningen härav på de skilda anslagsändamålen har i de i ämnet väckta motionerna sinsemellan avvikande förslag framlagts. Utskottet vill för sin del föreslå att fördelningen sker efter i stort sett samma procentsatser som förordats av departementschefen. Detta skulle innebära följande fördelning, nämligen till Byggande av riksvägar 286 mkr., till Byggande av länsvägar 210 mkr., till Byggande av ödebygdsvägar 6 mkr. och till Byggande av storbroar 18 mkr.»

dels ock utskottets hemställan under I. a)—c) och e) bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må

a) i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 354 och II: 416, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, samt med avslag å motionerna I: 426 och II: 507, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, samt I: 419 och II: 511 till *Byggande av riksvägar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 286 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

b) i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 354 och II: 416 samt med avslag å motionerna I: 426 och II: 507, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Byggande av länsvägar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 210 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

c) i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 354 och II: 416 samt med avslag å motionerna I: 426 och II: 507, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Byggande av ödebygdsvägar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 6 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

e) i anledning av motionerna I: 354 och II: 416, I: 426 och II: 507, I: 420 och II: 510 samt I: 353 och II: 421, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört beträffande en treårig investeringsserie för vägbyggnader;»

B. beträffande motionerna I: 144 och II: 176 rörande bl. a. utbyggnad av den s. k. Dalslandsleden av herrar *Boman, Axel Johannes Andersson, Källqvist, Staxäng*, fröken *Elmén*, herrar *Svensson* i Ljungskile och *Löfroth*, vilka ansett att

dels tredje och fjärde meningarna i det stycke i utskottets yttrande på s. 27, som börjar med »Vidkommande den» och slutar med »stadgade ordningen», bort ha följande lydelse:

»Utskottet som beaktar de av motionärerna anförda synpunkterna anser av principiella skäl att frågan om utbyggnaden av den s. k. Dalslandsleden bör behandlas i den för prövning av vägärenden stadgade ordningen. Skulle denna prövning visa att Dalslandsleden utan dröjsmål bör komma till stånd bör enligt utskottets mening hinder ej möta för att medel ur specialdestinationen användes härför.»

dels ock utskottets hemställan under II. bort ha följande lydelse:

»II. att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 144 och II: 176, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört rörande utbyggnaden av den s. k. Dalslandsleden;»

C. beträffande motionerna I: 353 och II: 421 rörande utbyggnaden av vägsystemet inom storstockholmsområdet, m. m., av fru *Wallentheim*,

D. beträffande det statliga vägunderhållet av herrar *Bengtson, Nils Theodor Larsson, Svensson* i Stenkyrka, *Gustafsson* i Kårby och *Löfroth*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 354 och II: 416, såvitt nu är i fråga, samt motionerna I: 360 och II: 419, och att därför

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 27, som börjar med »Departementschefens beräkning» och slutar med »avstyrkes följaktligen», bort ha följande lydelse:

»Departementschefens beräkning av anslaget till det statliga vägunderhållet anser sig utskottet inte kunna godtaga. På de av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen anförda skälen synes nämligen en uppräknig till 485 mkr. böra ske. De i motionerna I: 354 och II: 416 samt I: 360 och II: 419 framförda yrkandena härom tillstyrkes följaktligen av utskottet.»

dels ock utskottets hemställan under IV. a) bort ha följande lydelse:

»a) i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 360 och II: 419 samt I: 354 och II: 416, sistnämnda båda motioner såvitt nu är i fråga, till *Vägunderhållet* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 485 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;»

E. beträffande anslaget till bidrag till byggande av vägar och gator av herrar *Bengtson, Nils Theodor Larsson, Svensson* i Stenkyrka och *Gustafsson* i Kårby, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 354 och II: 416, såvitt nu är i fråga, och att därför

dels andra meningen i det stycke i utskottets yttrande på s. 27, som börjar med »Anslagen till» och slutar med »225 mkr.», bort ha följande lydelse:

»Utskottet finner för sin del — på av styrelsen anförda skäl — förstnämnda anslag böra upptagas med 225 mkr. och tillstyrker följaktligen det i motionerna I: 354 och II: 416 framförda yrkandet härom.»

dels ock utskottets hemställan under VI. bort ha följande lydelse:

»VI. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 354 och II: 416, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till byggande av vägar och gator* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 225 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;»

F. beträffande anslagen till enskild väghållning av herrar *Boman, Axel Johannes Andersson, Bengtson, Nils Theodor Larsson, Källqvist, Svensson* i Stenkyrka, fröken *Elmén*, herrar *Svensson* i Ljungskile, *Gustafsson* i Kårby och *Löfroth*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 240 och II: 286 och att därför

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 29, som börjar med »Utskottet biträder» och slutar med »och II: 286», bort ha följande lydelse:

»Utskottet delar departementschefens uppfattning att en höjning av de skilda procentsatserna bör ske. På de i motionerna I: 240 och II: 286 anförda skälen bör dock — utöver Kungl. Maj:ts förslag — en höjning med ytterligare fem procent genomgående ske. I konsekvens härmed bör vidare

bidragen till iståndsättningsarbeten maximeras till 25 000 kr. för ombyggnad av bro samt till 20 000 kr. för övriga åtgärder i stället för av departementschefen föreslagna 20 000 resp. 15 000 kr. Då det är angeläget att bidragsgivningen grundas på verkliga kostnader och de sakkunnigas förslag till ändring av systemet vid omuppskattningar av underhållskostnaderna synes välgrundade bör utredningens förslag i denna del genomföras, liksom i fråga om förenklingarna av bidragssystemets administration m. m. Anslagen till underhåll och byggande av enskilda vägar synes med hänsyn till det anförda böra upptagas med 31,5 resp. 16,6 mkr.»

dels ock utskottets hemställan under VIII. a), c) och d) bort ha följande lydelse:

»VIII. att riksdagen må

a) i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 240 och II: 286, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 31 500 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

c) i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 240 och II: 286, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till byggande av enskilda vägar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 16 600 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

d) med bifall till motionerna I: 240 och II: 286, såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört beträffande bidragssystemets administration m. m.;»

G. beträffande statsbidrag till det enskilda vägväsendet för marklösen och intrångsersättningar m. m. av herrar *Bengtson, Nils Theodor Larsson, Svensson* i Stenkyrka och *Gustafsson* i Kårby, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionen II: 415 och att därför

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 29, som börjar med »Ej heller» och slutar med »avstyrkes därför», bort ha följande lydelse:

»Dessutom bör, såsom i motionen II: 415 yrkats, en skyndsam prövning ske dels av frågan om statsbidrag till marklösen och intrångsersättningar, dels av frågan om viss omprövning av planläggningens organisation i vad gäller den enskilda väghållningen.»

dels ock utskottets hemställan under IX. bort ha följande lydelse:

»IX. att riksdagen må, med bifall till motionen II: 415, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört beträffande statsbidrag till det enskilda vägväsendet för marklösen och intrångsersättningar m. m.;»

2) vid *punkten 15* (Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar) av herrar *Boman, Axel Johannes Andersson, Bengtson, Nils Theodor Larsson, Källqvist, Svensson* i Stenkyrka, fröken *Elmén*, herrar *Svensson* i Ljungskile, *Gustafsson* i Kårby och *Löfroth*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 243 och II: 288 och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Anslagshöjningen till förevarande äd. damål föreslås visserligen av Kungl. Maj:t för nästa budgetår höjd med 15 mkr. till 70 mkr. Såsom av väg- och vattenbyggnadsstyrelsens petita framgår kommer emellertid eftersläpningen i bidragsgivningen härvid ändå att öka både under innevarande och de närmast följande åren. Vägande skäl talar vidare för att, i enlighet med motionärernas förslag, till styrelsens förfogande ställes det belopp om 10 mkr. som av styrelsen begärts till beviljande av förtursbidrag eller direktbidrag till avloppsreningsverk. Med hänsyn till angivna förhållanden och under erinran jämväl om att riksdagen under en följd av år understrukit vikten av att utvecklingen på området noggrant följes samt att i anledning härav eventuellt erforderliga åtgärder vidtages, tillstyrker utskottet bifall till motionerna.

Utskottet hemställer följaktligen,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 243 och II: 288, till *Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 74 000 000 kr.»

3) vid *punkten 20* (Bidrag till säkerhetsanordningar vid järnvägs korsningar) av herrar *Bengtson, Nils Theodor Larsson, Svensson* i Stenkyrka och *Gustafsson* i Kårby, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 150 och II: 172 samt att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»I likhet med motionärerna och på av dem anförda skäl finner utskottet medelsanvisningen till förevarande äd. damål bör utgå med ett oförändrat belopp av 6 mkr.

Utskottet hemställer följaktligen,

I. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 150 och II: 172, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till säkerhetsanordningar vid järnvägs korsningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 6 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

II. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 150 och II: 172, så vitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om snara åtgärder i syfte att öka trafiksäkerheten vid korsningar mellan järnväg samt allmänna och enskilda vägar.»

4) vid *punkten 21* (Bidrag till trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder vid vissa järnvägs korsningar) av herrar *Bengtson, Nils Theodor Larsson, Svensson* i Stenkyrka och *Gustafsson* i Kårby, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 150 och II: 172 samt att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»I likhet med motionärerna och på av dem anförda skäl anser utskottet medelsanvisningen till förevarande ändamål under nästa budgetår böra höjas till 1 mkr.

Utskottet hemställer följaktligen,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 150 och II: 172, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder vid vissa järnvägs korsningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.»

5) vid *punkten 22* (Statens biltrafiknämnd: Avlöningar) av herrar *Virgin, Kaijser, Staxäng* och *Källenius*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 425 och II: 509 och att därför

dels det avsnitt av utskottets yttrande på s. 39, som börjar med »Utskottet har» och slutar med »departementschefen förordad», bort ha följande lydelse:

»Utskottet ansluter sig för sin del till den av motionärerna uttalade uppfattningen och tillstyrker följaktligen bifall till motionerna i frågan.

Vad departementschefen i övrigt anført har icke givit utskottet anledning till erinran.»

dels ock att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 425 och II: 509, nämnda motioner såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga i personalförteckningen för statens biltrafiknämnd i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1963 förordad ändring;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens biltrafiknämnd, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1963/64:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	82 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	31 800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	464 200

4. Rörligt tillägg, förslagsvis	216 700
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, förslagsvis	12 400
	Summa kr. 807 500

c) till *Statens biltrafiknämnd: Avlöningar* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 807 500 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.»

6) vid *punkten 23* (Statens biltrafiknämnd: Omkostnader) av herrar *Virgin, Kaijser, Staxäng* och *Källenius*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 425 och II: 509 och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Under hänvisning till vad utskottet anfört under föregående punkt hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 425 och II: 509, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, till *Statens biltrafiknämnd: Omkostnader* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 91 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.»

7) vid *punkten 24* (Statens trafiksäkerhetsråd m. m.) av herr *Källenius*.

8) vid *punkten 47* (Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder) av herrar *Boman, Axel Johannes Andersson, Virgin, Bengtson, Kaijser, Nils Theodor Larsson, Källqvist, Staxäng, Svensson* i Stenkyrka, fröken *Elmén*, herrar *Svensson* i Ljungskile, *Carbell, Gustafsson* i Kårby, *Löfroth* och *Källenius*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»I statsverkspropositionen har förordats att förevarande anslag upptages med oförändrat belopp. Vidare har anmälts att en översyn kommer att verkställas rörande riktlinjerna för statsbidragsgivningen för ifrågavarande ändamål.

Utskottet vill i sammanhanget erinra om sitt uttalande vid 1962 års riksdag (nr 10, s. 73) att utskottet med hänsyn till såväl den kraftiga ökningen av båtbeståndet som till ökningen av inflytande bensinskattemedel fann skäl tala för en höjning av anslaget. Utskottet förutsatte, att Kungl. Maj:t vid budgetarbetet hösten 1962 övervägde möjligheterna till en sådan. I avvaktan på Kungl. Maj:ts ställningstagande i frågan ansågs anslaget böra upptagas med oförändrat belopp, d. v. s. med 1 000 000 kr. Enligt utskottets mening är det angeläget att en uppräknings av anslaget i enlighet med yrkandena i motionerna I: 84 och II: 173 redan nu kommer till stånd för att

tillgodose de mest angelägna behoven av utrymmen och anläggningar för ifrågavarande båtbestånd. Med hänsyn till sjöfartsstyrelsens bedömning av det aktuella medelsbehovet synes den av departementschefen aviserade inventeringen av anläggningsbehoven i fråga om småbåtshamnar — vilken även utskottet anser värdefull — ej föregripas genom den av utskottet förordade anslagsuppräknningen.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 84 och II: 173, till *Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder* för budgetåret 1963/64 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.»

9) vid *punkten 62* (Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Avlöningar) av herrar *Boman, Axel Johannes Andersson, Bengtson, Nils Theodor Larsson, Källqvist, Staxäng, Svensson* i Stenkyrka, fröken *Elmén*, herrar *Svensson* i Ljungskile, *Gustafsson* i Kårby och *Löfroth*, vilka i anledning av de i motionerna I: 147 och II: 175 framställda yrkandena ansett att

dels utskottets yttrande (s. 59) bort ha följande lydelse:

»Såsom framhållits i motionerna I: 147 och II: 175 är det av stor betydelse för såväl fisket som sjöfarten att prognostjänsten för Nordsjön utökas. En förstärkning av institutets personal på sätt som i nämnda motioner anförts bör därför enligt utskottets mening komma till stånd. I den mån tillgängliga medel ej förslår för ifrågavarande personalförstärkning torde institutet få medges göra erforderliga anslagsöverskridanden för ändamålet. Någon uppräknning av det av Kungl. Maj:t föreslagna anslagsbeloppet för nästa budgetår torde således ej erfordras.»

dels ock utskottets hemställan under I. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 147 och II: 175, bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut vidtaga av utskottet förordade ändringar;»

10) vid *punkten 95* (Underskott å luftfartsfonden) av herr *Källenius*.